

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА
на тему

«РОЗРОБКА ТА ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНОГО
ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ «БУДІВНИЦТВО СОНЯЧНОЇ
ЕЛЕКТРОСТАНЦІЇ» У ПІВДЕННІЙ КОРЕЇ»

Виконав: здобувач IV курсу, групи МЕВ-16
Спеціальності 292 Міжнародні економічні
відносини

Радько Д.Д.
прізвище, ініціали

Керівник: Лимонова Е.М., к.е.н., доцент
прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання

Дніпро

2020

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини

Затверджую:

Зав. кафедри _____

Задоя А.О., д.е.н., професор

“ ____ ” _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу здобувачу

Радько Денис Дмитровича

1. Тема роботи: Розробка та шляхи реалізації міжнародного інвестиційного проекту «Будівництво сонячної електростанції» у Південній Кореї.

2. Керівник роботи Лимонова Ельвіна Миколаївна, к.е.н., доцент.

Затверджені наказом від « ____ » _____ 20__ р., № _____

3. Термін здачі здобувачем закінченої роботи 01 червня 2020 року.

4. Цільова установка та вихідні дані до роботи - теоретичне узагальнення основних економічних показників, торгової політики, ЗЕД, інвестиційної привабливості економіки Південної Кореї і формування навичок практичного застосування теоретичних знань в розробці та оцінці ефективності міжнародного інвестиційного проекту для будівництва сонячної електростанції.

5. Зміст роботи (перелік питань, які належить розробити):

- проаналізувати основні економічні показники Південної Кореї;
- розкрити особливості розвитку торгової політики Південної Кореї;
- розглянути експортно-імпорتنу діяльність Південної Кореї;
- визначити етапи та основні напрямки іноземного інвестування країни;
- провести аналіз інвестиційної привабливості економіки, податкової системи Південної Кореї;
- обґрунтувати ідею, форми та способи здійснення інвестицій для міжнародного проекту;
- установити складові інвестиції для будівництва сонячної електростанції;
- визначити суми інвестиції для інвестиційного проекту;
- розрахувати суми витрат, доходів, податків та чистого прибутку за інвестиційним проектом;
- проаналізувати показники ефективності від реалізації інвестиційного проекту.

6. Консультанти розділів роботи:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали, посада)	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Розділ 1. Економіка Південної Кореї: сучасний стан, тенденції розвитку. Торгівельна політика Південної Кореї.			
Розділ 2. Зовнішньоекономічна діяльність Південної Кореї: міжнародний рух товарів і капіталу.			
Розділ 3. Розробка міжнародного інвестиційного проекту щодо створення підприємства з виробництва електричної енергії за допомогою СЕС.			

7. Дата видачі завдання «12» березня 2020 року

8. Календарний план виконання роботи

№ п/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	
		За планом	Фактично
	1 розділ		
	2 розділ		
	3 розділ		

Здобувач _____

Радько Д. Д.

Керівник кваліфікаційної роботи _____

Лимонова Е. М.

АНОТАЦІЯ

Радько Д.Д. Розробка та шляхи реалізації міжнародного інвестиційного проекту «Будівництво сонячної електростанції» у Південній Кореї.

У роботі проведено дослідження сучасного стану та тенденцій розвитку економіки Південній Кореї за останні п'ятнадцять і більше років. Виявлено, що Південна Корея є однією з найуспішніших країн не тільки Азії, но і світу, яка демонструє високі темпи економічної динаміки та успіхи у міжнародних економічних відносинах. У Південній Кореї створюються максимально сприятливі умови для іноземних інвесторів. З цією метою послідовно здійснюються заходи щодо поліпшення підприємницького клімату. Це створює сприятливі умови для організації спільного підприємства. У роботі розроблено міжнародний інвестиційний проект будівництва сонячної електростанції у Південній Кореї за рахунок власних коштів інвесторів з України і Південної Кореї та кредитних коштів. Наведені розрахунки потреби в інвестиційних ресурсах, обґрунтовано організаційно-правову форму створюваного підприємства, а також проведені розрахунки основних показників, які дали змогу оцінити інвестиційні привабливість запропонованого проекту.

Ключові слова: інвестиційний клімат Південної Кореї, NPV, індекс рентабельності, термін окупності інвестиційного проекту.

SUMMARY

Radko D.D. Development and the ways of implementation of the international investment project "Construction of a solar power plant" in South Korea.

The paper examines the current state and trends of the South Korean economy over the past fifteen years or more. It is revealed that the South Korea is one of the most successful countries not only in Asia, but also in the world, showing high rates of economic dynamics and successes in international economic relations. South Korea is creating the most favorable conditions for foreign investors. To this end, measures are being taken consistently to improve the business climate. This creates favourable conditions for the establishment of a joint venture. An international investment project for the construction of a solar power plant in South Korea has been developed at the expense of own funds of investors from Ukraine and South Korea and credit funds. The calculations of the need for investment resources are given, the organizational and legal form of the created enterprise is substantiated, as well as the calculations of the main indicators that made it possible to evaluate the investment attractiveness of the proposed project.

Keywords: investment climate of South Korea, NPV, profitabilityindex, payback period of the investment project.

ЗМІСТ

Вступ.....	6
РОЗДІЛ 1 . ЕКОНОМІКА ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ: СУЧАСНИЙ СТАН, ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ.ТОРГІВЕЛЬНА ПОЛІТИКА ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ..	8
1.1. Аналіз основних економічних показниківПівденної Кореї.....	8
1.2. Торгова політика Кореї в епоху ГАТТ та як члена СОТ.....	14
1.3. Торгова політика Кореї в 2000-і роки: акцент на регіоналізацію.....	18
РОЗДІЛ 2. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІВДЕНОЇ КОРЕЇ: МІЖНАРОДНИЙ РУХ ТОВАРІВ І КАПІТАЛУ.....	23
2.1. Експортно-імпортна діяльність Південної Кореї	23
2.2. Етапи та основні напрямки іноземного інвестування Південної Кореї....	30
2.3. Аналіз інвестиційного клімату і податкової системи та ступеня привабливості для українських інвесторів Південної Кореї	35
РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА МІЖНАРОДНОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ ЩОДО СТВОРЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА З ВИРОБНИЦТВА ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ ЗА ДОПОМОГОЮ СЕС.....	40
3.1. Обґрунтування інвестиційного проекту щодо будівництва СЕС, оцінка потреби у інвестиційних ресурсах та визначення джерел їх залучення	40
3.2. Інвестиції і витрати інвестиційного проекту будівництва СЕС	46
3.3. Розрахунок очікуваних доходів, показників ефективності та оцінка економічної привабливості інвестиційного проекту будівництва СЕС.....	52
Висновки	57
Список використаних джерел	59

ВСТУП

Актуальність дослідження. Міжнародна інвестиційна діяльність займає особливе місце в системі сучасного міжнародного бізнесу Південній Кореї. Адже досягнення високого рівня соціально-економічного розвитку в країні, світі не можливо без ефективної структурно-інвестиційної політики формування міжнародних економічних відносин з метою створення сприятливого інвестиційного клімату.

Основою міжнародної інвестиційної діяльності є розробка і реалізація міжнародних інвестиційних проектів Південній Кореї. Однак, мало просто розробити проект, а потім приступити до його реалізації. Не менш, а часто і більш важливо - це провести оцінку даного проекту, тобто з'ясувати, чи принесе цей проект вигоду, чи буде він ефективний.

Привабливість міжнародного інвестиційного проекту може бути оцінена за значною кількістю факторів і критеріїв: ситуації на ринку інвестицій, станом фінансового ринку, професійним інтересам і навичкам інвестора, фінансової спроможності проекту, геополітичною фактору і т. д. Однак на практиці існують універсальні методи інвестиційної привабливості міжнародних проектів, які дають формальну відповідь: вигідно чи невигідно вкладати гроші в даний проект; який проект віддати перевагу при виборі з декількох варіантів. Саме від уміння застосування цих методів і залежить те, наскільки ефективними будуть міжнародні інвестиційні вкладення в реальні проекти. Отже, можна зробити висновок, що тема роботи є актуальною.

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є теоретичне узагальнення основних економічних показників, торгової політики, ЗЕД, інвестиційної привабливості економіки Південної Кореї і формування навичок практичного застосування теоретичних знань в розробці та оцінці ефективності міжнародного інвестиційного проекту для будівництва сонячної електростанції.

Для досягнення цієї мети було визначено наступні завдання:

- проаналізувати основні економічні показники Південної Кореї;

- розкрити особливості розвитку торгової політики Південної Кореї;
- розглянути експортно-імпорتنу діяльність Південної Кореї;
- визначити етапи та основні напрямки іноземного інвестування країни;
- провести аналіз інвестиційної привабливості економіки, податкової системи для українських інвесторів Південної Кореї;
- обґрунтувати ідею, форми та способи здійснення інвестицій для міжнародного проекту;
- установити складові інвестиції для будівництва сонячної електростанції;
- визначити суми інвестиції для інвестиційного проекту;
- розрахувати суми витрат, доходів, податків та чистого прибутку за інвестиційним проектом;
- проаналізувати показники ефективності від реалізації інвестиційного проекту.

Об'єкт дослідження - розробка і реалізація міжнародного інвестиційного проекту будівництва сонячної електростанції в Південній Кореї.

Предмет дослідження - оцінка ефективності інвестицій в будівництво сонячної електростанції в Південній Кореї.

Методи дослідження. У роботі застосовуються методи дослідження: аналітичний, економіко-статистичний, використовуються основні методи економічного аналізу.

Апробація роботи. Результати досліджень, викладені у роботі, оприлюднені на XXVIII Міжнародній науково-практичній конференції молодих вчених та студентів «Євроінтеграційний вибір України та проблеми макроекономіки» Дніпро, Університет імені Альфреда Нобеля, 17 квітня 2020 р.

Кваліфікаційна робота виконана на 60 сторінках, містить 18 рис., 17 табл., 10 формул. Перелік використаної літератури складає 31 джерело.

РОЗДІЛ 1

ЕКОНОМІКА ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ: СУЧАСНИЙ СТАН, ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ.
ТОРГІВЕЛЬНА ПОЛІТИКА ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ

1.1. Аналіз основних економічних показників Південної Кореї

Історія динамічного економічного зростання Республіки Корея стартує на початку 1960-х років, коли президент Пак Чон Хі почав проводити реформи, спрямовані на відновлення військової потужності і скорочення політичної та економічної залежності від США. Метою перетворень було перетворення Кореї в індустріалізовану країну з експортно-орієнтованою економікою. Реформи в чому були насильницькими і супроводжувалися політичними репресіями та диктатурою. Проте, за тридцять років Республіка Корея, для якої був характерний аграрний тип господарювання, перетворилася в країну з однією з найбільш розвинених промисловостей в світі.

У 1961-1979 роках економіка Республіки Корея в середньому росла на 10,0% в рік. У 1980 році вперше з моменту початку проведення реформ приріст ВВП став негативним і склав -1,7% (рис. 1.1), що було обумовлено нафтовою кризою і пов'язаним з ним введенням імпорتنих квот з боку США.

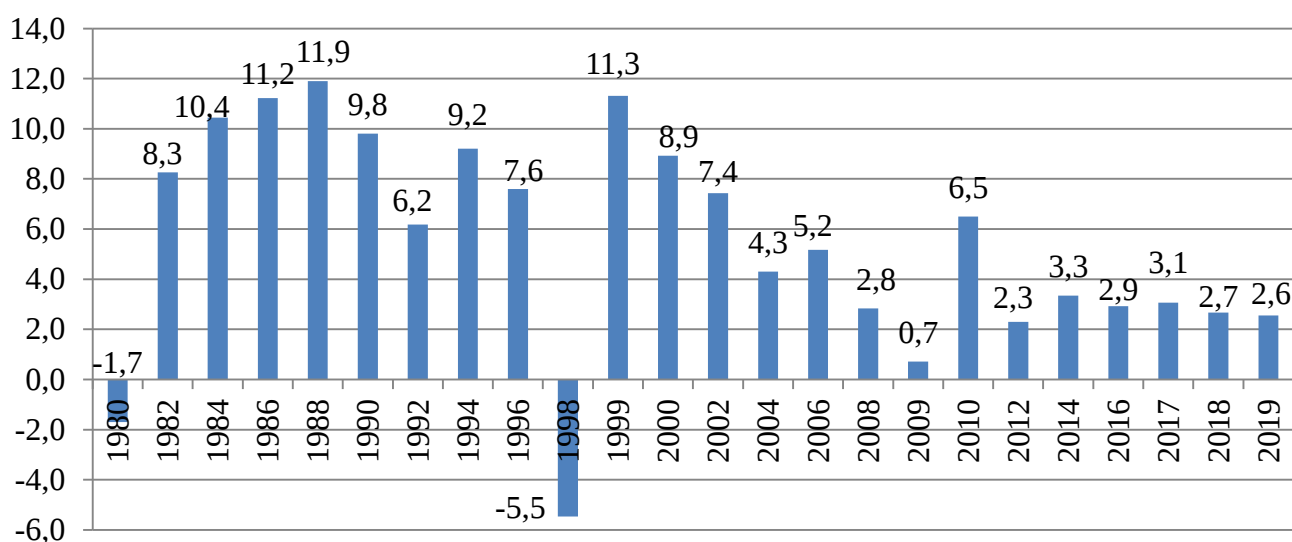

Рис. 1.1. Динаміка приросту ВВП в постійних цінах Республіки Корея за 1980-2019 роки (%) [14].

Це призвело до істотного зростання інфляції і скорочення темпів приросту ВВП в наступні періоди. У той же час уряд країни почав лібералізувати економіку, розробивши «Комплексні заходи для стабілізації економічної ситуації» [5]. Особлива увага в рамках плану по лібералізації економіки приділялася податковій реформі, приватизації, сприяння розвитку людського капіталу.

Заходи, вжиті урядом країни, призвели до видимих результатів: в 1981-1997 роках темпи приросту ВВП були вкрай високі (+ 9,1% в середньому щорічно). Однак в 1996 році зростання економіки країни сповільнився. Це було пов'язано з різким збільшенням дефіциту рахунку поточних операцій (-4,1% ВВП в 1996 році після -1,1% в 1994 році і 1,8% в 1995 році), що призвело до значного накопичення короткострокового іноземного боргу, а також скорочення темпу приросту експорту (+ 11,3% в 1996 році після + 16,6% в 1994 році і + 23,1% в 1995 році) в зв'язку з падінням попиту з боку зовнішніх ринків.

Крім того, економіка країни була ослаблена надмірним державним втручанням і дуже тісними зв'язками найбільших компаній з банками. Все це на тлі несприятливої кон'юнктури економіки в регіоні (Азіатський фінансова криза 1997-1998 років) призвело до скорочення продуктивності корейських компаній (в основному - чебол). У 1997 році 7 з 30 найбільших корейських компаній були визнані банкрутами, що на тлі різкої майже двократної девальвації корейської вони по відношенню до долара США привело до серйозних негативних наслідків для економіки країни. Додатковим фактором, ускладнити ситуацію в економіці країни в той період, стала значна девальвація національних валют сусідніх країн, що відбилося на скороченні конкурентоспроможності корейських товарів.

Республіка Корея поряд з Індонезією і Таїландом найістотніше постраждала від азіатської кризи [6]. Однак уже в першій половині 1998 року фінансові ринки в країні почали стабілізуватися, процентні ставки знизилися до докризових рівнів, а національна валюта майже на третину зміцнилася по відношенню до долара США. У другій половині 1998 року в Кореї почалося зростання економічної активності (темпи приросту ВВП за підсумками року все ж були негативними і склали -5,5%), а вже в 1999 році ВВП країни збільшився до + 11,3% (табл.1.1) за

рахунок відновлення внутрішнього попиту. Швидкого виходу з кризи і запобігання гіперінфляції сприяла жорстка кредитно-грошова політика, а також допомогу з боку міжнародних організацій (зокрема, МВФ).

Таблиця 1.1

Основні макроекономічні показники Республіки Корея, 1980-2019 роки*

Найменування	1980	1997	1998	1999	2000	2008	2009	2015	2016	2017	2018	2019
ВВП реальний, % до поперед- нього року	-1,7	5,9	-5,5	11,3	8,9	2,8	0,7	2,8	2,9	3,1	2,7	2,6
ВВП номінальний, трлн. дол. США	0,1	0,6	0,4	0,5	0,6	1,0	0,9	1,4	1,4	1,5	1,6	1,7
ВВП на душу насел. за ПКС, тис. межд. дол.	2,2	14,1	13,3	15,0	16,5	27,5	27,7	36,5	37,8	39,5	41,4	43,0
Норма накопичення, % ВВП	34,5	37,4	27,8	30,9	32,9	33,0	28,5	28,9	29,3	31,1	30,2	29,6
Середньорічна інфляція,%	28,7	4,4	7,5	0,8	2,3	4,7	2,8	0,7	1,0	1,9	1,5	1,4
Імпорт (товари і послуги), приріст,%	-5,3	2,5	-24	24,9	21,8	3,2	-6,8	2,1	4,7	7,0	1,7	3,8
Експорт (товари і послуги), приріст,%	8,6	18,8	14,3	13,1	17,2	7,5	-0,3	-0,1	2,6	1,9	4,2	2,8
Безробіття,% робочої сили	5,2	2,6	7,0	6,6	4,4	3,2	3,6	3,6	3,7	3,7	3,8	4,0
Населення, млн. чол.	38,1	46	46,3	46,6	47,0	49,1	49,3	51,0	51,2	51,5	51,7	51,9
Сальдо держбюджета, % ВВП	-	2,4	1,2	1,2	4,2	1,5	0,0	0,6	1,7	2,3	2,8	2,1
Держборг, % ВВП	-	10,2	14,7	16,7	17,1	28,2	31,4	39,5	39,9	39,8	40,7	40,5
Рахунок поточних операцій,% ВВП	-11	-1,9	10,7	4,5	1,8	0,2	3,7	7,6	6,9	4,9	4,7	4,6

*Розраховано за даними МВФ, База даних світових економічних перспектив [14].

На початку ХХІ століття темпи приросту ВВП Кореї скоротилися на тлі уповільнення зростання світової економіки. Проте, економіка Кореї пройшла світова фінансова криза 2008-2009 років хоча і зі зниженням показників зростання (+ 2,8% в 2008 році, + 0,7% в 2009 році після середньорічного темпу приросту +5,4% в 2000-2007 роках), але без падіння валового випуску. Негативними наслідками «великої рецесії» 2008-2009 років стали зростання інфляції, скорочення промислового випуску та істотне зниження курсу корейської вони до долара США.

У 2010 році темп приросту ВВП Кореї знову збільшився і досяг максимального з 2002 року значення (+ 6,5%). У 2011-2018 роках Кореї не вдалося підтримати заданий темп, і в середньому в ці роки економіка країни зростала на 3,0%. У вартісному вираженні ВВП країни в 2010 році знову перевищив 1,0 трлн дол. США, а до 2019 року досяг 1,7 трлн. дол. США. Подібні показники є наслідком швидкого відновлення національної економіки після світової фінансової кризи, а також зростання споживчої активності населення і збільшення обсягів експорту, що становить фундамент корейської економіки.

За оцінками МВФ, ВВП за ПКС на душу населення в 2019 році перевищило 40 тис. міжн. дол./чол. (рис. 1.2).

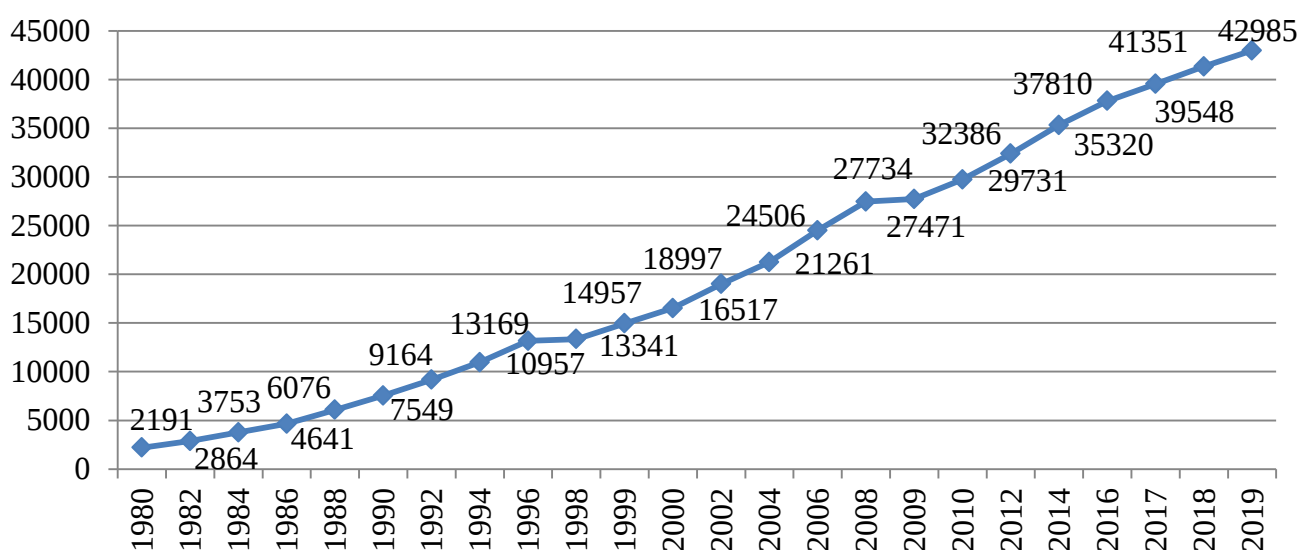

Рис. 1.2. Ріст ВВП на душу населення Республіки Корея за 1980-2019 роки (міжн. дол. США по ПКС) [14].

З 2002 року рівень безробіття коливається на рівні 3-4%. За оцінкою Міжнародної організації праці, у 2018 році 70,3% населення країни були працевлаштовані в сфері послуг, 25,0% працювали в сфері виробництва, а решта - в сільськогосподарського секторі. З 2013 року середньорічна інфляція в Корея не перевершує 1,5% (рис. 1.3).

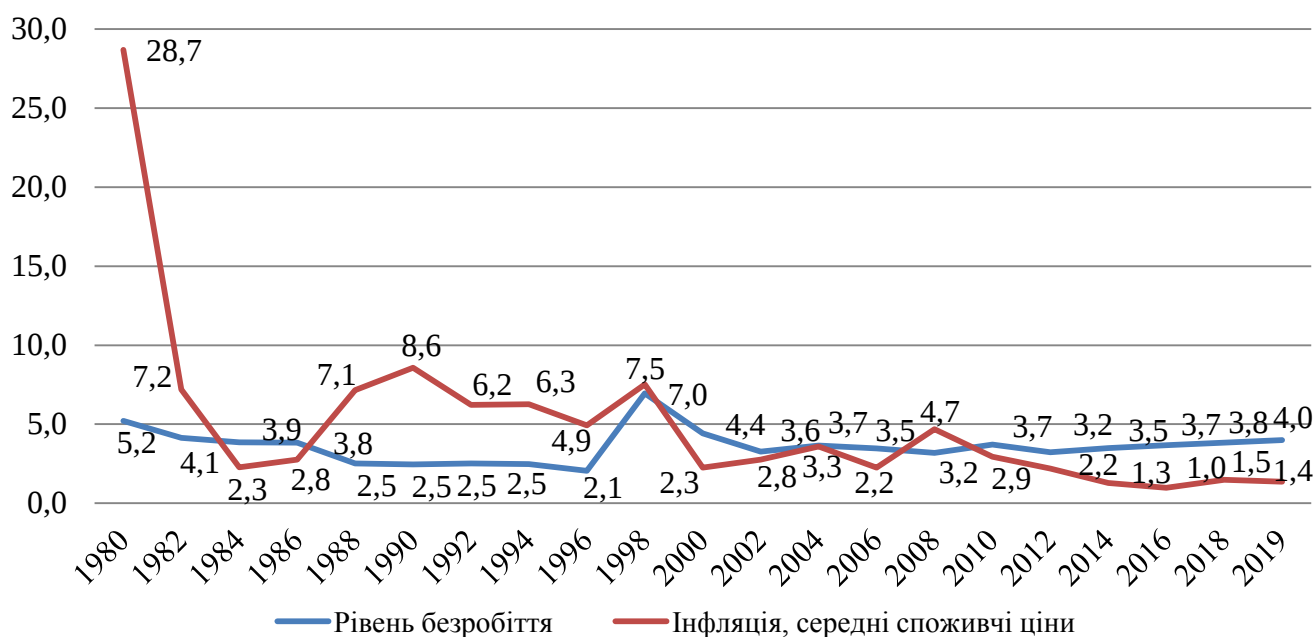

Рис.1.3. Динаміка безробіття і інфляції Республіки Корея за 1980-2019 роки (%) [14].

Незважаючи на те, що ВВП Кореї в кризові для країни роки знижувався незначно і швидко повертався до зростання, норма накопичення гостро реагувала на зміни економічної кон'юнктури. Значення показника знизилося з 37,4% в 1980 році до 27,8% ВВП в 1998 році в зв'язку з азіатським кризою. Повторне скорочення припало на період «великої рецесії»: з 33,0% у 2008 році до 28,5% в 2009 році. В останні роки норма накопичення зберігається на рівні 28-31% ВВП, що є досить високим значенням для розвиненої країни.

Наслідком проведеної бюджетно-податкової політики в ХХІ столітті стало зростання рівня державного боргу Кореї з 17,1% ВВП в 2000 році до 40,5% ВВП в 2019 році.

Республіці Корея вдалося якісно і кількісно поліпшити стан економіки: за 2000-2019 роки ВВП країни практично подвоївся. Проте, не всі «хронічні» складності були вирішені. Так, наприклад, в даний час важливою проблемою економіки країни, що дісталася в спадок від проводилася в 1960-1970 роках політики «державного управління», залишається наявність і великий вплив великих промислових компаній. Вони зобов'язані своєю життєздатністю великим банківським позикам, які видаються контрольованими державою банками, що створює сприятливе середовище для процвітання корупції. Офіційно в країні налічується близько 30 чеболей, а на частку п'яти найбільших - Hyundai, Samsung, Daewoo, LG (Lucky Goldstar) і SK (Sunkyong) - припадає близько однієї третини всього обсягу торгових операцій країни і майже 50% корейського експорту. Сучасна економічна політика уряду Республіки Корея характеризується прагненням уряду до реструктуризації чеболей, здійснення приватизації державних банків і загальної лібералізації економіки.

З моменту прийняття курсу на індустріалізацію економіки на початку 1960 років Корея пройшла шлях від аграрної країни в одного з провідних промислових гравців на світовому ринку (рис.1.4), в тому числі і за допомогою торгової політики вдалось підвищити рівень добробуту населення.

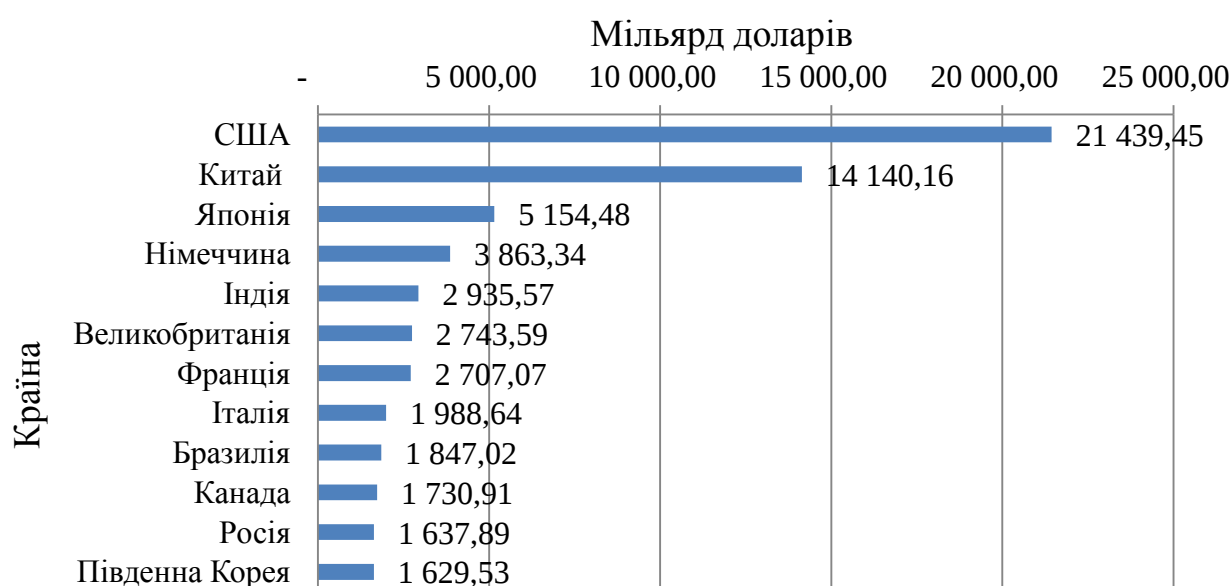

Рис. 1.4. Рейтинг країн за розміром номінального ВВП за 2019 рік[15].

1.2. Торгова політика Кореї в епоху ГАТТ та як члена СОТ

Вже на ранніх етапах свого формування у 1960-ті роки торгова політика враховувала пріоритети розвитку та інтереси корейських компаній. Останні, прагнучи виходити на зовнішні ринки, широко практикували поставки товарів за демпінговими цінами. Корейська влада фактично заохочувала подібну практику і знаходили різні способи відшкодувати бізнесу завдані збитки. Серед найбільш поширених заходів - дозвіл на імпорт вузької номенклатури закордонних споживчих товарів і ресурсів, ціни на які на внутрішньому ринку були значно вищими від світових, видача кредитів на пільгових умовах та інше. В цілому аж до утворення СОТ Корейська торгова політика була побудована таким чином, щоб заохочувати розширення експорту і обмежувати імпорт споживчих товарів.

Членство Кореї в ГАТТ, до якого країна приєдналася в 1967 р., не перешкоджав, а навпаки, в силу ряду обставин сприяло проведенню подібної політики. Зокрема, Загальна система преференцій відкривала корейським товарам доступ на ринки економічно розвинених держав, тим самим забезпечуючи умови для нарощування експорту.

Участь в ГАТТ в статусі країни, що розвивається фактично рятувало Корею від обтяжливих зобов'язань щодо лібералізації торговельного режиму та надання порівнянних умов доступу на свій внутрішній ринок іншим учасникам угоди. Тому Корея могла активно застосовувати різні заходи захисту національних виробників в тих секторах економіки, які вибиралися в якості пріоритетних.

В цілому значення членства в ГАТТ для Республіки Корея полягало в розширенні торгових можливостей і забезпеченні умов для створення вітчизняної обробної промисловості. Сам факт належності до міжнародної торгової системи вже на ранніх етапах економічного розвитку та формування торговельної політики дозволив Кореї інтегруватися у глобальні виробничі системи в той момент, коли вони проходили початкові стадії свого становлення [4]. В результаті Корейська промисловість отримала шанс розвиватися в основному руслі світових тенденцій. Ця обставина було особливо важливо для таких галузей, як автомобіле

- і машинобудування, електроніка, тобто тих видів проваджень, які в ході розгортання процесів інтернаціоналізації та глобалізації отримали можливість переміщати окремі стадії виробничого циклу на територію інших країн.

В ході уругвайського раунду Корея вжила максимум зусиль для захисту інтересів країни та власного бізнесу. Загальна переговорна стратегія Кореї полягала в тому, щоб зберегти статус країни, що розвивається в сільському господарстві та секторі послуг, тим самим забезпечивши собі більш тривалі строки і менший рівень лібералізації. Одночасно в частині зобов'язань про доступ на ринки промислової продукції Корейська сторона прагнула солідаризуватися з розвиненими країнами з метою досягти максимально вигідних умов для міжнародної діяльності своїх промислових компаній.

В цілому корейської делегації вдалося домогтися на переговорах поставлених цілей і фактично забезпечити собі шуканий "двоїстий" статус.

Велике значення мало те, що Корейська сторона приєдналася до угоди з інформаційних технологій, устанавлювавши ставки на дані види промислових товарів практично на нульовому рівні.

Значення Уругвайського раунду для Республіки Корея визначається не тільки прийнятими рішеннями як такими, але й тим фактом, що з цього моменту торгова політика країни стає більш диверсифікованою. Корейські влади стали послідовно вводити заходи, адресно спрямовані на ті чи інші сектори економіки. Крім того, Корея почала практикувати диференційований підхід до вибудовування стосунків з різними торговими партнерами, вступати в коаліції як з тими, що розвиваються, так і з розвиненими країнами.

Дуже скрутно робити узагальнення стосовно Торгово-промислової політики Кореї. На кожному етапі переважав будь-якої окремих елемент (табл.1.2).

В перші роки після утворення СОТ Республіка Корея активно підтримувала багатосторонній варіант лібералізації торгівлі та зробила його важливим напрямком своєї торгової політики. Обставини, що дозволили корейському уряду інтегрувати заходи щодо лібералізації в торговельну політику країни.

Таблиця 1.2

Еволюція основного напрямку торгівельної політики та
основні показники ефективності*

Період	Основний напрямок політики	Основні показники ефективності
1950-ті роки	- Заміщення імпорту; - Стабільність цін.	- Завершення роботи над «простим імпортозаміщенням» для трьох «білих» галузей
1962-1971 рр.	- Зміна політики в бік сприяння експорту; - Розвиток соціальної сфери.	- Обсяг експорту: 0,1 млрд. дол. США (1962 р.), 1 млрд. (1971 р.); - ВВП на душу населення: 82 дол. США (1961 р.) 289 дол. США (1971 р.); - Обробна промисловість/ ВВП: 17,0% (1971 р.).
1972-1981 рр.	- Розбудови важкої і хімічної промисловостів рамках сприяння експорту; - Кероване розподіл кредитів; - Імпортозаміщення деталей і елементів.	- Обсяг експорту: 10 млрд. дол. США (1977 р.); - ВВП на душу населення: 1 000 дол. США; - Обробна промисловість / ВВП: 27,6% (1976 р.).
1982-1991 рр.	- Промислова раціоналізація; - Початкова лібералізація і надання доступу; - Перенесення акценту на ініціативи приватного сектору.	- Загальний обсяг торгівлі: 150 млрд. дол. США (1991 р.); - ВВП на душу населення: більше 5 000 дол. США (1990 р.); - Ступінь лібералізації імпорту промисл. товарів: 99,9% (1991 р.).
1993-1998 рр.	- Дерегулювання; - Глобалізація (лібералізація капіталу і іноземної валюти); - Справедливість і прозорість промислово-торгівельної політики; - Промислова політика, заснована на технології.	- Обсяг експорту: 100 млрд. дол. США (1995 р.); - ВВП на душу населення: більше 10 000 дол. США (1995 р.); - Вступ до ОЕСР (1996 р.).

*Складено автором [4].

По-перше, значно зміцнілі міжнародні конкурентні позиції Кореї. Вона перетворилася з країни, що розвивається в нову індустріальну країну. Якщо на момент початку Уругвайського раунду ВВП Республіки Корея на душу населення становило 4,6 тис.дол. США, то в 1995 року він збільшився більш ніж в 2 рази - до 12,1 тис.дол. США [5]. Влада погодилися прийняти на себе зобов'язання, порівнянні з розвиненими країнами, щодо доступу на ринок нес/г продукції.

По-друге, на відміну від багатьох країн, що розвиваються до моменту утворення СОТ Корея вже доклала чимало зусиль до реформування своєї торговельної політики, готуючись до вступу в ОЕСР. До середини 1990-х років внутрішні умови, виразилися у досягненні певного рівня економічної зрілості, дозволили Корейському уряду піти шляхом лібералізації торгівлі.

Огляди СОТ щодо торговельної політики країни відзначають значний прогрес в області усунення торгівельних бар'єрів. Середній зв'язаний рівень митного тарифу опустився на 10% за 1996-2012 рр.

Разом з тим певні елементи захисту внутрішнього ринку як і раніше широко практикуються. Корея продовжує зберігати одне з найбільш великих відмінностей між рівнем митних ставок у промисловості та сільському господарстві. Наприклад, середня ставка митного тарифу для промислових товарів дорівнює 6,8%, а для сільськогосподарської продукції – 52,7% [4]. Таким чином, різниця між середнім використовувальним рівнем ставок становить в Кореї більше 45%, що в 4 рази вище, ніж на Тайвані, в 2,8 рази вище, ніж в Японії, в 5 разів вище, ніж в ЄС і майже в 21 разів вище, ніж різниця між ставками в США.

Республіка Корея активно використовує і інші інструменти захисту інтересів своїх господарюючих суб'єктів, що надаються міжнародною торговою системою. Так, механізм вирішення спорів дозволив країні поставити під сумнів правомірність деяких обмежень, введених щодо корейських товарів низкою країн.

Корея приєдналася до ряду коаліцій, які сформувалися в ході переговорів Доха - раунду. Одна з коаліцій - так звана "група десяти" (G10), яка активно виступає за більш високий рівень захисту в сільському господарстві з причини його значущість для культури, продовольчої самодостатності. Інша коаліція, в

якій Корея досить активна, - "група 33" (G33), також що носить назву "друзі спеціальних товарів". Дана група сфокусована на те, щоб домогтися для країн, що розвиваються більш м'яких умов лібералізації.

В 1990-ті роки статус країни, що розвивається важливий для Кореї і в частині більш вигідних умов лібералізації сектора послуг. Корейський сектор послуг неоднорідний: конкурентоспроможні галузі співіснують з менш розвиненими. До останніх належать поштові, аудіо - та авіаційні послуги, послуги у сфері освіти. В числі перших - морські перевезення, будівництво, мобільні комунікації, а також фінансові послуги.

Таким чином, та у разі участі у коаліціях в рамках СОТ Корея прагне диференціювати свою торговельну політику. Вона підтримує країни, що розвиваються в питаннях торгівлі сільськогосподарською продукцією, а розвинені - в питаннях доступу на ринок послуг. Більше того, незбалансоване розвиток галузей Національної економіки дає Кореї підстава прагнути грати роль активного посередника між розвиненими і державами, що розвиваються.

1.3. Торгова політика Кореї в 2000-і роки: акцент на регіоналізацію

Перехід до політики ув'язнення регіональних торгових угод був значною мірою спровокований кризою 1997-1998 років, яка охопила більшість країн Східної та Південно-Східної Азії і який змусив їх шукати шляхи вирішення спільних для них проблем. Останні були багато в чому пов'язані з реалізацією практично всіма державами регіону експортно орієнтованої моделі розвитку.

На сьогодні Республіка Корея володіє розгалуженою мережею регіональних торгових угод, загальна кількість підписаних і вступили в силу дорівнює 18. Вони охоплюють 77,6% південнокорейської торгівлі. При цьому тільки вона уклала УВТ відразу з трьома найбільшими учасниками світогосподарчої системи - США, ЄС і Китаєм. Угоди підписані як з інтеграційними об'єднаннями - Європейським союзом, ЄАВТ і АСЕАН, АТТА, так і з окремими країнами - Австралією, США, В'єтнамом, Індією, Канадою, Китаєм, Туреччиною, Перу, Новою Зеландією, Чилі,

Колумбією і Сінгапуром.

Ведуться переговори з Еквадором, Індонезією, Мексикою, а також з державами Ради співробітництва арабських держав Перської затоки, з Центральною Америкою і країнами Північно-Східної Азії.

До 2010 року коефіцієнт використання РТУ в південнокорейській економіці був низьким (5%), так як обсяг торгових преференцій був невеликим, відчувався брак інформації, зберігалися складності з визначенням країни походження товару та нетарифні обмеження в торгівлі.

Подолання перерахованих перешкод вимагало часу, ресурсів і зусиль. З 2014 року коефіцієнт використання РТУ становить 40-80%. Основні причини його підвищення - стратегія керівництва країни і використання механізму державної підтримки, включаючи компенсації менш економічно розвиненим галузям і компаніям.

РТУ за участю Республіки Корея відрізняються високим рівнем відкритості ринку, коли торгова лібералізація поширюється на більш ніж 90% товарів взаємної торгівлі, а термін лібералізації не перевищує десяти років. Один з чутливих питань - лібералізація торгівлі аграрною продукцією. Сільське господарство Республіки Корея характеризується невеликим об'ємом виробництва, невисокою часткою в ВВП країни (2,6%) і в чисельності зайнятих (6,2%). В результаті в перших підписаних угодах чимала частка аграрних товарів потрапила в список виключень. Зокрема, з Сінгапуром - 33,3%, з Чилі - 29%, з ЄАВТ - 65,8% і АСЕАН - 30,9%. У пізніх угодах відсоток винятків знизився до мінімуму (2% в РТУ з США, 7,1% - з Перу, 5,4% - з ЄС). Рівень лібералізації в ЗВТ з участю РК дорівнює 97,5% в середньому [5].

Комплексний характер мають РТУ Республіки Корея з США і ЄС, а також з Новою Зеландією, Австралією, Канадою і Перу, які розцінюються як найбільш успішна модель зони вільної торгівлі. Однак є і обмежені за охопленням зони вільної торгівлі Республіки Корея з АСЕАН, Індією, ЄАВТ і В'єтнамом.

З 2011 року зовнішня торгівля РК динамічно зростає з основними торговими партнерами по РТУ (Китай, АСЕАН, США), незважаючи на спад

світової економіки і уповільнені темпи зростання світової торгівлі. Питома вага перерахованих торгових партнерів, а також Японії становила майже 2/3 південнокорейського експорту. Подібна залежність від невеликої групи держав створює ризик негативного впливу економічних криз на національну економіку через торгівлю і фінанси. Звідси велике значення має диверсифікація географічної структури торгівлі.

Отже, грамотна торгова політика, включаючи підписання РТС, дозволила скоротити торгову залежність економіки РК від невеликої групи держав. Динаміка експорту в країни-партнери по ЗВТ (2009-2019 рр.) наведена в табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Динаміка експорту Південної Кореї в країни-партнери по зонам вільної торгівлі за 2010-2019 рр. (в млрд. дол. США)*

Партнер	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2015	2016	2017	2018	2019	Темп зростання, %
Австралія	6,6	8,2	9,3	9,6	10,3	10,8	10,8	7,5	19,9	9,6	7,9	119,6
АСЕАН	53,2	71,8	79,1	81,9	84,8	74,9	74,9	74,5	95,3	100,2	95,1	178,7
Канада	4,1	4,9	4,8	5,2	4,9	4,6	4,6	4,9	4,7	5,7	5,6	137,0
Китай	117,7	134,2	134,3	145,9	145,3	137,1	137,1	124,4	142,1	162,2	136,2	115,7
ЄС	53,7	56,4	49,7	49,1	52,2	48,6	48,6	47,3	54,6	57,8	52,9	98,5
ЄАВТ	3,5	3,4	6,1	4,5	4,4	4,8	4,8	4,1	4,1	4,4	4,6	129,6
Перу	0,94	1,37	1,47	1,44	1,39	1,2	1,2	1,2	0,9	0,8	0,7	79,1
Сінгапур	15,2	20,8	22,9	22,3	23,9	15	15,0	12,5	11,6	11,9	12,8	84,0
США	49,9	56,4	58,8	62,3	70,6	70,1	70,1	66,8	68,9	73,1	73,6	147,5
Чилі	2,95	2,38	2,47	2,46	2,08	1,7	1,7	1,6	1,5	1,8	1,2	41,1
Нова Зеландія	0,92	1,1	1,46	1,49	1,7	1,3	1,3	1,3	1,3	1,7	1,4	151,3
Туреччина	3,8	5,1	4,6	5,7	6,7	6,2	6,2	5,4	6,2	6,0	5,3	139,4
В'єтнам	9,7	13,5	15,9	21,1	22,3	27,8	27,8	32,7	47,7	48,6	48,2	496,7
Індія	11,4	12,7	11,9	11,4	12,8	12	12,0	11,6	15,1	15,6	15,1	132,4
Експорт в ЗВТ	308,7	357,9	364,0	381,0	397,1	373,3	373,5	350,6	414,4	438,9	399,7	129,4
Сукупний експорт	466,4	555,2	547,9	559,6	573,1	526,9	526,9	495,5	573,7	605,2	542,3	116,3
Частка ЗВТ в експорті Південної Кореї, %	66,2	64,5	66,4	68,1	69,3	70,9	70,9	70,8	72,2	72,5	73,7	111,3

*Розраховано за даними Trade Map // http://www.trademap.org/Bilateral_TS.aspx. [16]

В цілому Південнокорейська політика щодо членства в регіональних торговельних угодах виявилася успішною, дозволивши підтримувати динамічне зростання експорту країни (на зони вільної торгівлі припадає в 2019 році 73,7% сукупного експорту РК) на основі торговельної лібералізації, а значить, стабілізувати обсяг промислового виробництва і зайнятість, динаміку економічного розвитку. Зміст зон вільної торгівлі, підписаних Республікою Корея, істотно відрізняється за рівнем охоплення, ступеня і термінами лібералізації. Є як угоди високого стандарту, в зокрема з ЄС, США, Перу і Чилі, так і обмежені угоди, як, наприклад, з ЄАВТ, АСЕАН і В'єтнаму.

Експортно-орієнтована політика стала основним фактором динамічного розвитку південнокорейської економіки за останні п'ять десятиліть. За 2010-2019 рр. сукупний експорт Південної Кореї зріс з 466,4 млрд. доларів до 542,3 млрд. дол. США, або на 116,3%, тоді як експорт в країни-партнери по зонам вільної торгівлі - з 308,7 млрд. дол. США до 399,7 млрд. доларів, або на 129,4%. Таким чином, експорт в ЗВТ розвивався динамічніше, ніж південнокорейський експорт в цілому. Частка ЗВТ в вартісному обсязі експорту країни зросла з 66,2 до 73,7% за 2010-2019 рр.

РТУ в нинішню ситуацію відкривають нові перспективи розширення експортних поставок. При цьому регіоналізація дозволяє домогтися бажаного ефекту, одночасно зберігаючи в силі окремі механізми захисту внутрішнього ринку.

Отже, виходячи з розвитку мережі південнокорейських договорів про зони вільної торгівлі, можна виділити чотири основні етапи[3]:

На першому етапі (2004-2007 рр.) Корея формує зв'язки з країнами, малими за вагою, але які в достатній мірі інтегровані в світову економіку, тобто схожими з самої Кореєю за вагою і кількістю зв'язків.

На другому етапі (2008-2011 рр.) Корея формує зв'язку більш рівномірно і з країнами, менш схожими по обсяг торгівлі і кількості зв'язків.

На третьому етапі (2012-2016 рр.) Корея підписує договори з провідними світовими економіками, більш потужними за кількістю зв'язків і вазі, ніж сама.

На четвертому етапі (2017-2019 рр.) Корея підписує договори з рештою торговими партнерами, тому партнери майже нормально розподілені за кількістю зв'язків. Також на цьому етапі підписуються договори з цілими регіональними блоками держав, наприклад країнами Латинської Америки або арабськими країнами.

Положення в "епіцентрі" міжрегіональних торгових зв'язків дозволило Республіці Корея посилити свій Міжнародний вплив, претендувати на становище лідера в розвитку інтеграційних процесів в Східній Азії, яке раніше займали Японія і країни Південно-Східної Азії.

РОЗДІЛ 2

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІВДЕНОЇ КОРЕЇ: МІЖНАРОДНИЙ РУХ ТОВАРІВ І КАПІТАЛУ

2.1. Експортно-імпортна діяльність Південної Кореї

Заходи, прийняті Урядом країни в середині ХХ століття, сприяли зміні структури господарства і визначили промисловий характер експорту країни. В даний час корейські товари успішно конкурують із товарами інших країн на світовому ринку. Важливою рисою економіки є те, що споживчі товари, вироблені в Республіці Корея, коштують дорожче всередині країни, ніж за кордоном, що обумовлено орієнтацією на експорт, високою купівельною спроможністю населення, а також менталітетом корейців.

Республіка Корея є активним учасником міжнародної торгівлі. В 2019 році країна стала сьомим за величиною експортером і дев'ятим імпортером товарів у світі. Частка Кореї в світовому експорті склала - 2,9%, в світовому імпорті - 2,6%. Країна є крупним експортером промислових виробів з високою доданою вартістю: понад 50% експортних поставок припадає на електричні машини та устаткування (третє місце в світі за обсягом експорту даної товарної категорії), обладнання і механічні пристрої, транспортні засоби.

Географічна структура (табл.2.1) експорту Республіки Корея стійка: з початку 2000-х років двома найбільш великими ринками збуту є Китай і США. Основна товарна категорія експорту в Китай - електричні машини та обладнання (понад 40% поставок), в США - транспортні засоби (більш ніж 25% поставок). До 2014 року Японія була третім за величиною вартісного обсягу експортним ринком Республіки Корея, однак після зниження постачань у 2015-2016 роках внаслідок ослаблення японської ієни третю позицію зайняв Гонконг, а у 2017-2019 роках - В'єтнам. Зростання поставок у В'єтнам відбулося переважно за рахунок збільшення експорту електричних машин і устаткування і пов'язаний з розвитком корейськими виробниками виробничих баз на території країни.

Таблиця 2.1

Географічна і товарна структура зовнішньої торгівлі
Республіки Корея за 2016-2019 роки*

Експорт					Імпорт				
Частка окремих країн,%									
	2016	2017	2018	2019		2016	2017	2018	2019
Всього, млрд. дол.	495,5	573,7	605,2	542,3	Всього, млрд. дол.	406,1	478,4	535,2	503,3
Китай	25,1	24,8	26,8	25,1	Китай	21,4	20,5	19,9	21,3
США	13,5	12,0	12,1	13,6	США	10,7	10,6	11,0	12,3
В'єтнам	6,6	8,3	8,0	8,9	Японія	11,7	11,5	10,2	9,5
Гонконг	6,6	6,8	7,6	5,9	Саудівська Аравія	3,9	4,1	4,9	4,3
Японія	4,9	4,7	5,1	5,2	Німеччина	4,7	4,1	3,9	4,0
Тайвань	2,5	2,6	3,4	2,9	Австралія	3,7	4	3,9	4,1
Індія	2,3	2,6	2,6	2,8	В'єтнам	3,1	3,4	3,7	4,2
Філіппіни	1,5	1,8	2,0	1,5	Росія	2,1	2,5	3,3	2,9
Частка основних товарних груп,%									
	2016	2017	2018	2019		2016	2017	2018	2019
Електричні машини і устаткування та їх частини	27,1	28,4	30,5	28,3	Мінеральні палива і нафтопродукти	20,1	23,0	27,5	25,3
Устаткування, механічні пристрої	11,8	12,1	12,8	13,1	Електричні машини і устаткування та їх частини	18,5	17,3	15,8	17,8
Транспортні засоби (крім з/д і трамваїв), їх комплектуючі	12,6	10,8	10,1	11,6	Устаткування, механічні пристрої	11,3	12,7	11,2	10,3
Мінеральні палива і нафтопродукти	5,5	6,3	8,0	7,8	Оптичне й фотографічне обладнання	4,3	4,5	4,2	3,7
Пластмаси та вироби з них	5,6	5,5	5,8	6,0	Транспортні засоби (крім з/д і трамваїв), їх комплектуючі	3,8	3,3	3,1	3,3
Оптичне й фотографічне обладнання	5,6	5,1	4,6	3,9	Залізо і сталь	3,5	3,5	3,1	3,1
Органічні хімікати	3,6	4,0	4,2	3,9	Руди, шлак і зола	2,7	3,0	2,8	3,0
Залізо і сталь	3,8	3,9	4,1	4,3	Органічні хімікати	2,7	2,7	2,7	2,5

*Розраховано за даними Торгова статистика для розвитку міжнародного бізнесу [17].

До основних товарних груп (табл. 2.1), які вивозяться з Кореї в 2019 році відносяться електричні машини та устаткування (28,3%), обладнання і механічні пристрої (13,1%), транспортні засоби (11,6%). Україна займає 48-е місце за величиною експортних поставок в 2019 році з Кореї (348 997 тис. дол. США), при цьому понад 20% поставок припало на транспортні засоби.

До основних ввезених в Корею в 2019 році товарних груп (табл. 2.1) відносяться мінеральні палива і нафтопродукти (25,3%), електричні машини і устаткування (17,8%), обладнання та механічні пристрої (10,3%). Найбільшими постачальниками мінерального палива і нафтопродуктів на ринок Кореї є Саудівська Аравія (16,4%), Катар (9,9%) і Росія (9,2%).

Провідними постачальниками імпортованих товарів на ринок Кореї є Китай, США і Японія. Китай постачає переважно електричні машини та обладнання (понад 40% імпорту з КНР), Японія і Китай - обладнання і механічні пристрої (понад 28% імпорту з КНР, понад 16% імпорту з Японії).

Структура імпорту з США значно змінилася: в 2018 році поставки мінерального палива і нафтопродуктів зросли в 2 рази і склали 18,9% всього імпорту із США, в 2019 році 12,3%, в цілому з 2000-х років імпорт даної групи товарів збільшився більш ніж у 30 разів. У 2019 році Україна стала 51-м за величиною вартісного обсягу імпортером товарів на ринок Кореї (455 616 тис. дол. США), при цьому понад 47% поставок припало на злаки і більше 23% на руди, шлак і золу.

Основними експортними партнерами в 2019 році (рис. 2.1) були: Китай (136,21 млрд. дол. США), США (73,63 млрд. дол. США), В'єтнам (48,18 млрд. дол. США), Гонконг (31,91 млрд. дол. США), Японія (28,41 млрд. дол. США), Тайвань (15,66 млрд. дол. США), Індія (15,10 млрд. дол. США), Сінгапур (12,77 млрд. дол. США), Мексика (10,93 млрд. дол. США), Малайзія (8,85 млрд. дол. США).

Основними імпортними партнерами в 2019 році (рис. 2.2) були: Китай (107,22 млрд. дол. США), США (62,10 млрд. дол. США), Японія (47,58 млрд. дол. США), Саудівська Аравія (21,81 млрд. дол. США), В'єтнам (21,07 млрд. дол. США), Австралія (20,61 млрд. дол. США), Німеччина (19,94 млрд. дол. США).

США), Тайвань (15,72 млрд. дол. США), Росія (14,55 млрд. дол. США), Катар (13,04 млрд. дол. США).

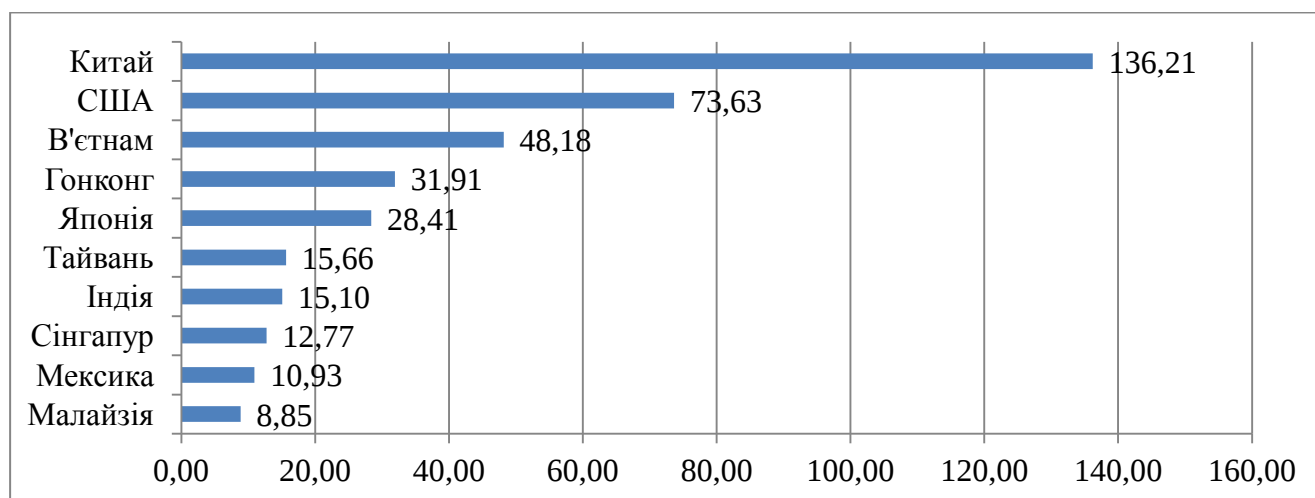

Рис.2.1. Основні експортні партнери РК в 2019 році (млрд.дол.США) [18].

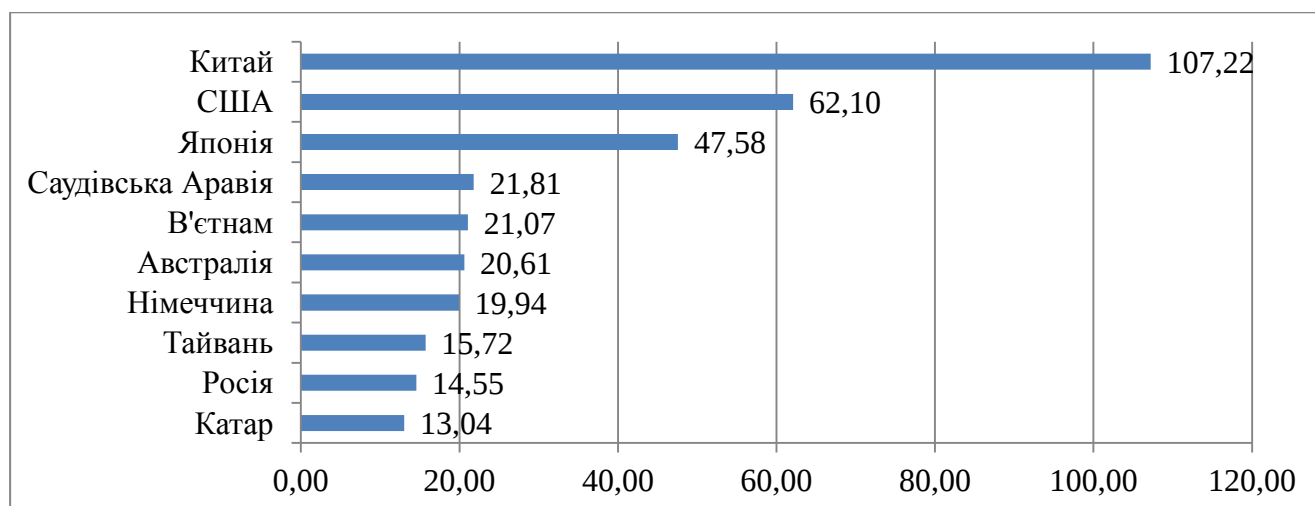

Рис. 2.2. Основні імпортні партнери РК в 2019 році (млрд.дол.США) [19].

На рис. 2.3 показаний експортний, імпортний і торговий баланс Південної Кореї з 2009 по 2019 рік. І експорт, і імпорт з Південної Кореї зросли в період з 2009 по 2019 роки. Експорт РК був найвищим в 2018 році (605,2 млрд. дол. США) і найнижчим в 2009 році (363,5 млрд. дол. США). Імпорт з РК був найвищим в 2018 році (535,2 млрд. дол. США) і найнижчим в 2009 році (323,1 млрд. дол. США). Торговий баланс був найвищим в 2017 році (95,3 млрд. дол. США).

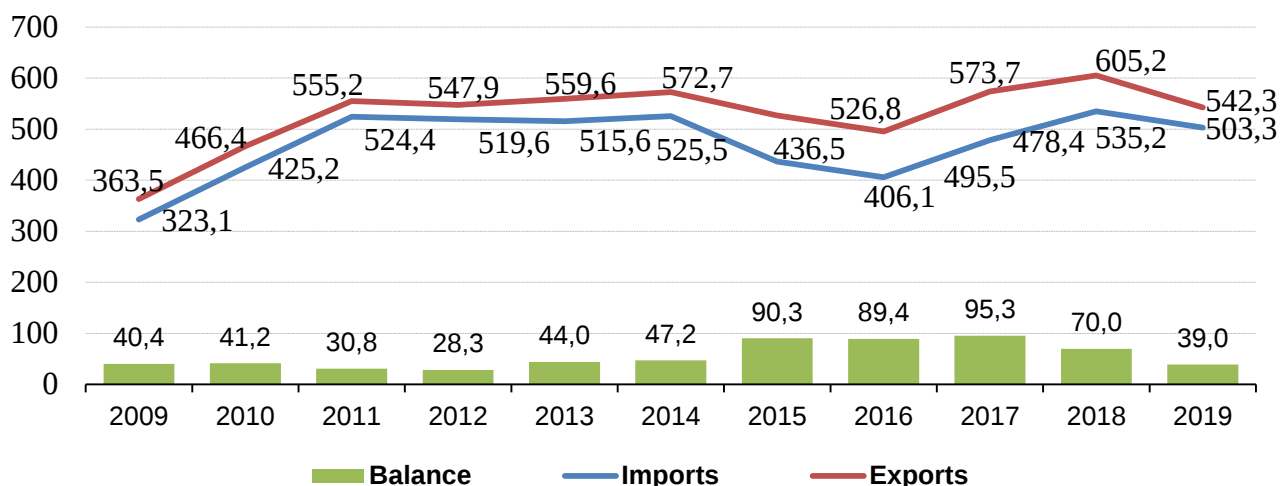

Рис. 2.3. Експортний, імпорتنний і торговий баланс Південної Кореї з 2009 по 2019 рік (млрд. дол. США) [20].

Південна Корея є одним з найбільших торгових партнерів ЄС в 2019 році (рис. 2.4, рис. 2.5). Чотирма найбільшими експортними партнерами ЄС були США (18%), Великобританія (15%), Китай (9%) і Швейцарія (7%). Чотирма найбільшими партнерами ЄС з імпорту були Китай (19%), США (12%), Великобританія (10%) і Росія (7%). По експорту (43 млрд. євро, 2,0%) і по імпорту (47 млрд. євро, 2,5%) Південна Корея була дев'ятою за величиною партнером ЄС.

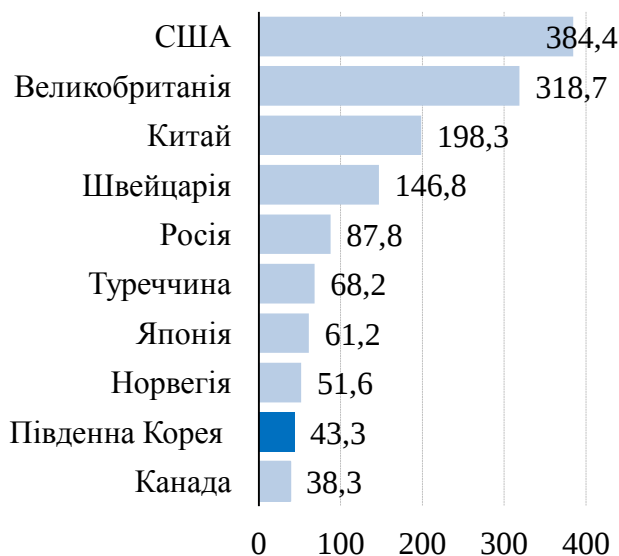

Рис. 2.4. Основні експортні партнери ЄС в 2019 році (млрд. євро) [21].

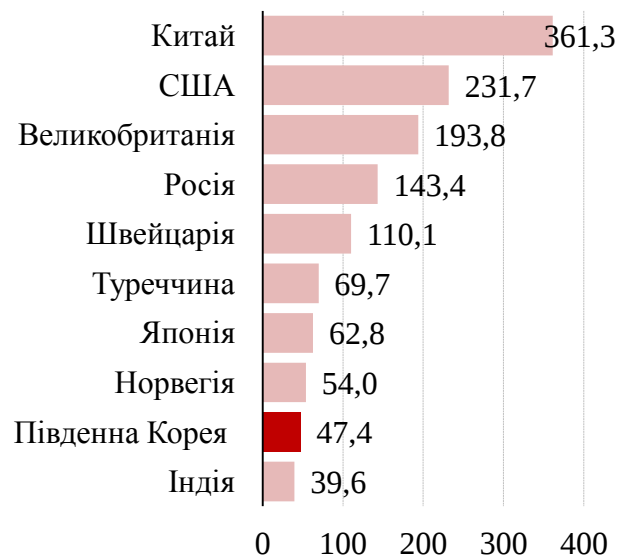

Рис. 2.5. Основні імпорتنні партнери ЄС в 2019 році (млрд. євро) [21].

Розподіл торгівлі ЄС з РК за групами SITC показано на рис. 2.6. В 2019 році експорт промислових товарів з ЄС (89%) мав більш високу частку, ніж товари першої необхідності (9%). Найбільш що експортуються промисловими товарами були машини і транспортні засоби (50%), за якими йдуть інші промислові товари (23%) і хімічні речовини (17%). В 2019 році імпорт промислових товарів в ЄС (94%) також мав більш високу частку, ніж товари першої необхідності (4%). Найбільш імпортними промисловими товарами були машини і транспортні засоби (60%), за якими йдуть інші промислові товари (18%) і хімічні речовини (16%).

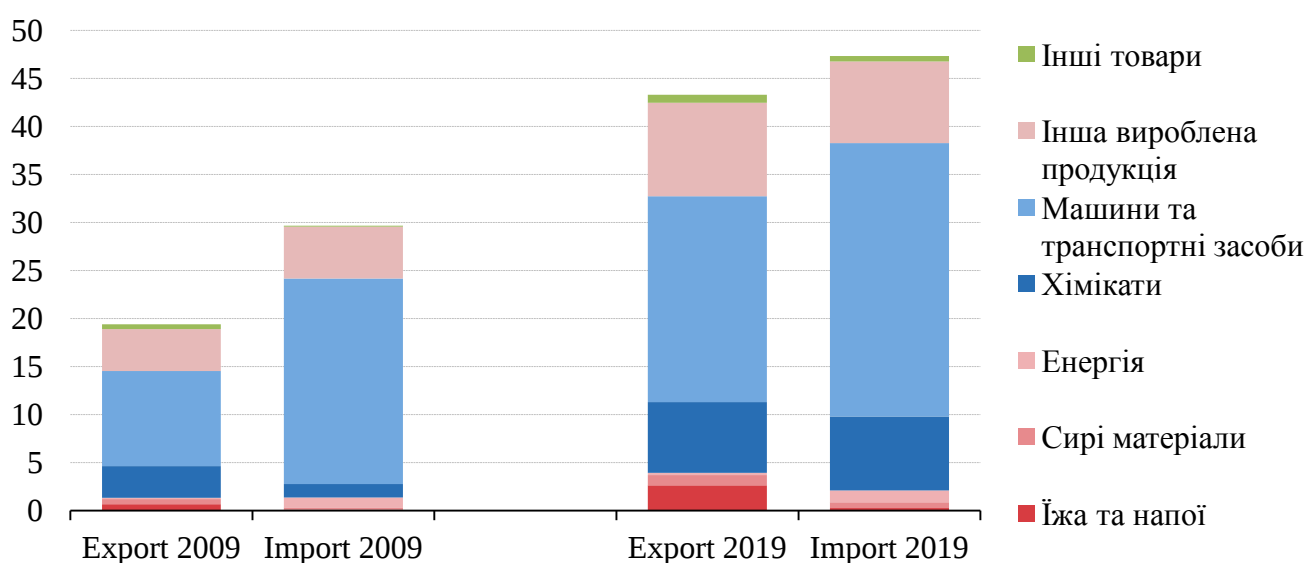

Рис.2.6. Розподіл торгівлі ЄС з Південною Кореєю за групами SITC (%) [21].

Більш детальна інформація про товари, якими обмінюються між ЄС і РК, представлена на рис. 2.7, де показані 20 найбільш торгованих товарів на рівні SITC. Ці 20 провідних товарів покрили 57% всієї торгівлі товарами в 2019 році. 14 належали машинам і транспортних засобам, чотири - хімічним речовинам, по одному - енергії та іншим промисловим товарам. Найбільш продаваною товарною групою на цьому рівні були легкові автомобілі та автомобілі.

На рис. 2.8 показаний експортний, імпортний і торговий баланс між ЄС і Південною Кореєю з 2009 по 2019 рік. В 2009 році дефіцит торгового балансу ЄС з Південною Кореєю склав 10 млрд. євро. В 2019 році дефіцит склав 4 млрд. євро. І експорт, і імпорт з Південної Кореї зросли в період з 2009 по 2019 роки. Експорт

ЄС до Південної Кореї був найвищим в 2018 році (44 млрд. євро) і найнижчим в 2009 році (19 млрд. євро). Імпорт ЄС з Південної Кореї був найвищим в 2019 році (47 млрд. євро) і найнижчим в 2009 році (30 млрд. євро).

Рис.2.7. Найбільш торговани товари між ЄС і Південною Кореєю в 2019 році [21].

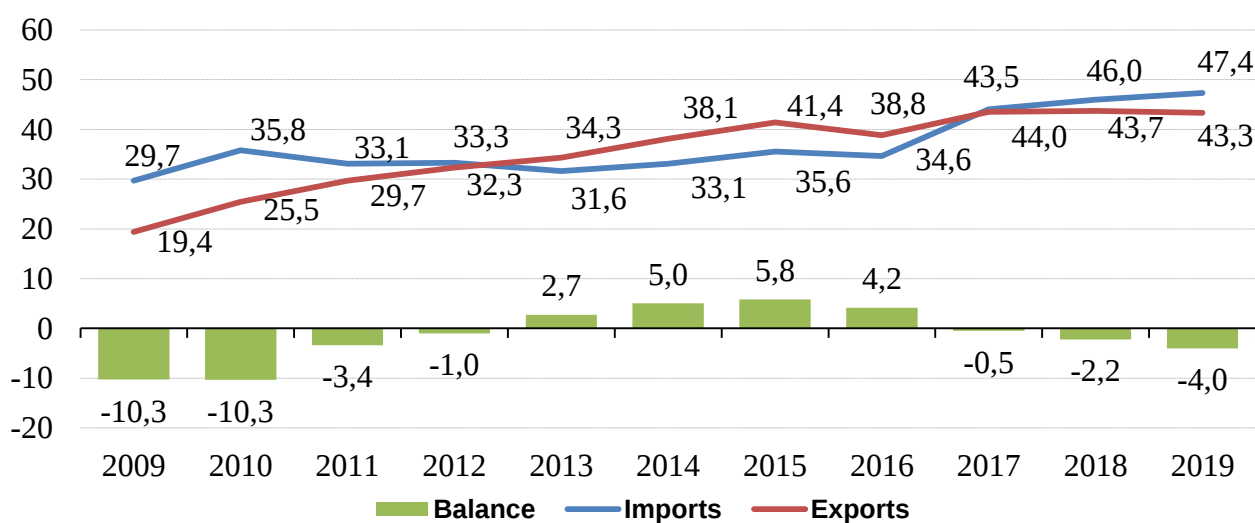

Рис. 2.8. Експортний, імпорнтний і торговий баланс між ЄС і Південною Кореєю з 2009 по 2019 роки (млрд. євро) [21].

2.2. Етапи та основні напрямки іноземного інвестування Південної Кореї

Історично державну політику Республіки Корея по залученню прямих іноземних інвестицій(далі - ПІІ) можна розділити на чотири етапи (табл.2.2).

Таблиця 2.2

Етапи економічної політики Республіки Корея по залученню ПІІ*

Етапи	Основні державні заходи
1-й етап - політика імпорто-заміщення (1953-1960)	Захист вітчизняного виробництва (низький рівень транскордонної торгівлі перешкоджав притоку ПІІ)
	Ухвалення «Акта щодо стимулювання іноземного капіталу» (75% іноземне участь в акціонерному капіталі), (1960);
2-й етап - політика інституці-оналізації (1960-1983)	Удосконалення податкової бази та створення умов конкурентно-го середовища (податкові канікули, система рівних прав), (1962);
	Було дозволено 100% -ва іноземна власність і надані щедріші податкові пільги (1966);
	Ухвалення «Загальних принципів по ПІІ» (мінімальні інвестиційні та експортні вимоги), (1973);
3-й етап – лібералі-зація потоків ПІІ (1984-1997)	Активне залучення ПІІ в сфери, що вимагають високої кваліфікації (переважно в ноу-хау);
	Страховання ПІІ (1988);
	Ухвалення 5-го плану щодо лібералізації потоків ПІІ, що розширює число секторів, відкритих для іноземних інвесторів(1993);
	Здійснення політики глобалізації та інтернаціоналізації економіки (1994-1998);
	Вступ до СОТ (1995);
	Відкриття Корейського агентства сприяння торгівлі та інвестиціям (KOTRA), (1995);
	Лібералізація потоків ПІІ в 129 видах послуг (1997);
4-й етап - активне залучення ПІІ (1998-2020)	Створення «Тристоронньої комісії» (1998);
	Введення системи Омбудсмена (1999);
	Підстава Державного комітету з інвестицій (1999);
	Лібералізація придбання земельних ділянок (1999);
	Перетворення Корейської співпраці з інвестицій в «Invest Korea» (2003).

*Складено автором [8].

У 1960 р. в Кореї був прийнятий Закон про іноземні інвестиції та залученні іноземного капіталу (ForeignInvestmentandForeignCapitalInducementAct) (далі - Закон) [1]. Однак на практиці Корея стала активно залучати не іноземні інвестиції, а іноземні позики. Це призвело до того, що 1980 р. Республіка Корея стала четвертою країною в світі за обсягами зовнішньої заборгованості.

Ситуація змінилася в 90-ті роки. Уряд провів ряд заходів щодо лібералізації інвестиційного клімату шляхом внесення змін до Закону[1].

Так, в 1999-2002 рр.:

- були відкриті для іноземних вкладень нові сфери підприємницької діяльності (всього 1141, окрім 7 видів діяльності, на які запроваджені державні обмеження і заборони);

- проведена лібералізація придбання землі іноземними бізнесменами у приватну власність: для купівлі землі стало досить подати відповідну заяву, а термін оренди землі, що знаходиться у власності держави, був збільшений до 50 років;

- введена спрощена процедура оформлення іноземних інвестицій на основі системи one-stop-service і базується на заявительном принципі реєстрації іноземних вкладень (by means of reporting): будь-який іноземець, який побажав зробити інвестиції в будь-яку корпорацію РК, направляє заяву до Міністерства економіки та фінансів, яке, в свою чергу, негайно видає такому іноземцю сертифікат про виконання обов'язки подати відповідну заяву;

- в ситуаціях вкладення іноземним інвестором капіталу у великі проекти певного регіону останній набуває особливий статус - регіон використання іноземних інвестицій (foreign investment zones), які можуть розвиватися як промислові комплекси місцевого рівня (local industrial complex); в даний час територія РК містить зони для іноземних інвестицій різного типу: 12 - комплексного, 29 - індивідуального. При цьому витрати, які несуть місцеві органи управління в процесі залучення інвестицій, наприклад, зменшення або повного зняття податкового тягаря відносяться і компенсуються за рахунок держави;

- були збільшені терміни податкових платежів по іноземним інвестиціям;

- був заснований корейський інвестиційний сервісний центр (Korea Investment Service Center) для організації підтримки у вигляді консультацій іноземних інвесторів та інвестиційних компаній з питань інвестування та іншого необхідного в інвестиційному процесі ведення справ.

При KOTRA[22] створено спеціальний Центр підтримки іноземних інвестицій, який забезпечує всебічні консультації іноземним інвесторам, супроводу, дослідження пов'язані з іноземним інвестуванням.

Ряд механізмів, що надаються після кризи іноземним інвесторам в високотехнологічні виробництва в Південній Кореї такі:

- для високотехнологічних проектів - податкові канікули у розмірі 100% протягом 5 років, у розмірі 50% протягом 2 років; надання землі в лізинг; фінансова підтримка найму працівників та їх навчання;

- для високотехнологічних підприємств - грошові гранти, які можуть бути використані для найму працівників та їх навчання, купівлі та оренди землі, покриття витрат на будівництво, зведення і покупки основних виробничих інфраструктурних коштів, НДДКР;

- для виробництв, що діють в зонах іноземних інвестицій - податкові канікули у розмірі 100% протягом 3 років, потім в розмірі 50% протягом 2 років; надання землі в оренду, яка передається на безоплатній основі або в оренду за низькими ставками, допомогу у створенні основної інфраструктури, фінансова підтримка найму працівників та їх навчання.

Іноземні інвестори можуть також отримувати додаткові пільги від місцевих адміністрацій у вигляді скасування реєстраційних зборів, податку на майно аж до 15 років.

Останні великі зміни Закону[1]були в 2009-2010 рр. після того, як Корея вийшла з кризи, що зажадало нових підходів і гарантій інвесторам.

Зміни торкнулися, наприклад, введення посади Омбудсмана для надання допомоги іноземним інвесторам (OmbudsmanforForeignInvestment - ст. 15-2 Закону [1] в ред. 5 квітня 2010 р.).

Зараз для іноземних інвесторів вже відкриті всі галузі промисловості, крім тих, що мають стосунок до державної безпеки або зачіпають сферу культури, таких, як ЗМІ. Спеціальні закони не тільки обмежують 49% частку іноземного капіталу в компаніях зазначених галузей, але й визначають, що один іноземний інвестор не має право володіти більш, ніж 3% (в деяких компаніях 15%) акцій (наприклад, KoreaTelecom, SKTelecom, LGTelecom, KoreanAir і інші).

Якщо акціонерний капітал РК в 1980 р. не містив частки акцій, що належать іноземцям, то, починаючи з 1990-х років їх утримання зросла до 13% (1996 р.), 25% (2000 р.), 40% (2004 р.). Значна частина акцій низки крупних корейських компаній продовжує належати іноземцям (48% Samsung Electronics, 43% POSCO, 50% Hyundai Motors).

ППІ грають важливу роль в економіці країни (протягом останнього десятиліття вхідні запаси ППІ складають близько 12% ВВП).

Динаміку ППІ в Республіку Корея і з неї з 1980 по 2019 роки (рис.2.9).

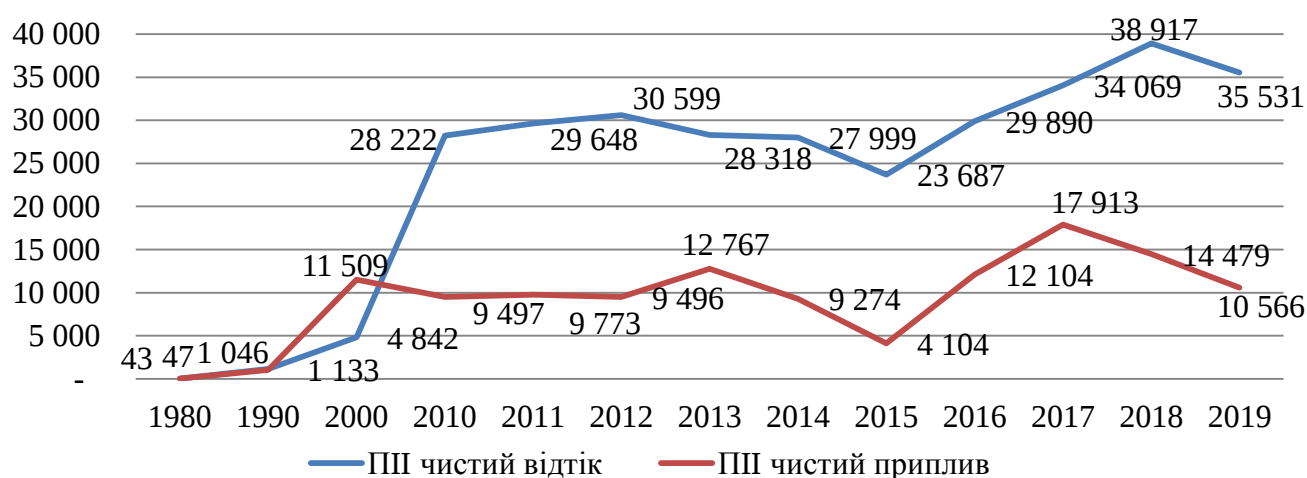

Рис. 2.9. ППІ в Республіку Корея, в поточних цінах (млн. дол. США). [23,24].

Спочатку у РК було позитивне сальдо міжнародної інвестиційної позиції, а з 2010 року за рахунок значного зростання вихідних потоків прямих іноземних інвестицій сальдо стало негативним. І до теперішнього часу обсяг щорічних ППІ з Кореї значно перевищує інвестиції які надходять в країну.

В 2018 р. чистий відтік ППІ до іноземних держав склав 38 220 млн.дол.США,

що є рекордом за всю історію країни. Більше половини всіх ПІІ з країни були спрямовані в країни Азії, зокрема Кітай. Найбільшими реципієнтами були також Гонконг, США, В'єтнам. Південнокорейські інвестиції особливо лідирують в електричній і електронної промисловості. Згідно з даними Корейського агентства сприяння торгівлі та інвестиціям, 23 з 76 нових інвестиційних проектів були затверджені в сфері виробництва електронних компонентів і аксесуарів для мобільних телефонів, що склало 34% всіх обсягів інвестицій.

В 2017 р. чистий приплив ПІІ від іноземних інвесторів склав 17 913 млн. доларів США прямих іноземних інвестицій, що найбільшим за всю історію країни. Піонером за обсягом прямих інвестицій до країни виступають США з їхнім 43,8 млрд. дол., що становить 25,2% прямих іноземних інвестицій в Корею з 1960 р., потім йде Японія з її 26 млрд. дол. (14,9% ПІІ), потім - велика Британія з її 10,7 млрд. дол. (6,2% ПІІ). Близько 40% інвестицій спрямовані в промисловість.

До числа найбільших інвесторів в економіку РК в 2019 році були США, ЄС, Китай і Японія (рис.2.10). Китайські компанії інвестували в будівництво курортів на острові Чеджжу, розробку мобільних ігор і додатків, виробництво харчових добавок та пошиття одягу для новонароджених. Європейські компанії вкладали кошти у виробництво компонентів, будівництво нафтохімічних заводів і тематичних парків. Американські компанії інвестували в соціальну сферу і логістичні послуги.

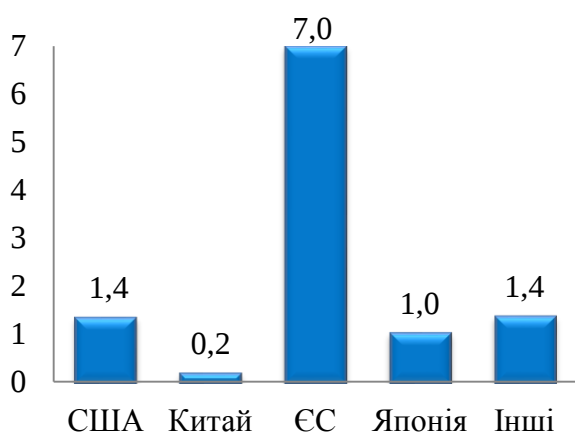

Рис. 2.10. ПІІ в РК по регіонам в 2019 році (млрд. дол. США). [25]

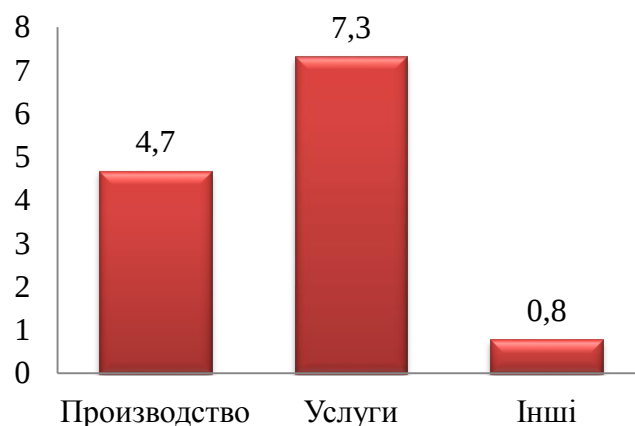

Рис. 2.11. ПІІ в РК за галузями в 2019 році (млрд. дол. США). [25]

ППВ РК скоротилися з США на 64,6% до 1,4 млрд. дол. США, з Японії на 0,6% до 1,0 млрд. дол. США, з Китаю на 76,2% до 200 млн. доларів США. ЄС інвестиції в РК, зросли на 27,7% до 7,0 млрд. дол. США.

По галузях обсяг ПП(рис.2.11) в виробничому секторі скоротився на 33,1% до 4,7 млрд. дол. США. Інвестиції в хімічну, харчову та фармацевтичну промисловості покращилися, але інвестиції в транспортне обладнання і металопродукцію скоротилися. У секторі послуг, обсяг ПП в Кореї скоротився на 27,9% до 7,3 млрд. дол. США. У той час як інвестиції в інформаційні та комунікаційні технології та послуги з підтримки бізнесу скоротилися, інвестиції в роздрібний і оптовий сектор, а також в сектор досліджень і розробок покращилися.

Серед очікуваних позитивних ефектів від залучених коштів - створення робочих місць для висококваліфікованих фахівців, стабілізація поставок промислових матеріалів місцевим компаніям і прискорення темпів розвитку південнокорейської економіки в цілому.

Отже інвестиційна політика уряду Кореї протягом довгого часу спрямована на залучення іноземних інвестицій в країну, які були і продовжують залишатися одним з ключових драйверів зростання економіки.

2.3. Аналіз інвестиційного клімату і податкової системи та ступеня привабливості для українських інвесторів Південної Кореї

Інвестиційний клімат – це сукупність політичних, правових, економічних, географічних, соціально–культурних умов які у своїй взаємодії забезпечують та впливають на інвестиційну діяльність вітчизняних та іноземних інвесторів на окремо взятій території.

Своєрідним барометром ділової репутації, конкурентоспроможності, а відповідно і інвестиційного клімату держави є індекси: TheDoingBusiness, Global CompetitivenessIndex.

За даними Всесвітнього Економічного Форуму (рис 2.12), в 2019 році Корея

зайняла 13 місце в світі за індексом конкурентоспроможності (79,6). Цей рейтинг показує здатність держави забезпечити розвиток країни і хороші умови життя для громадян.

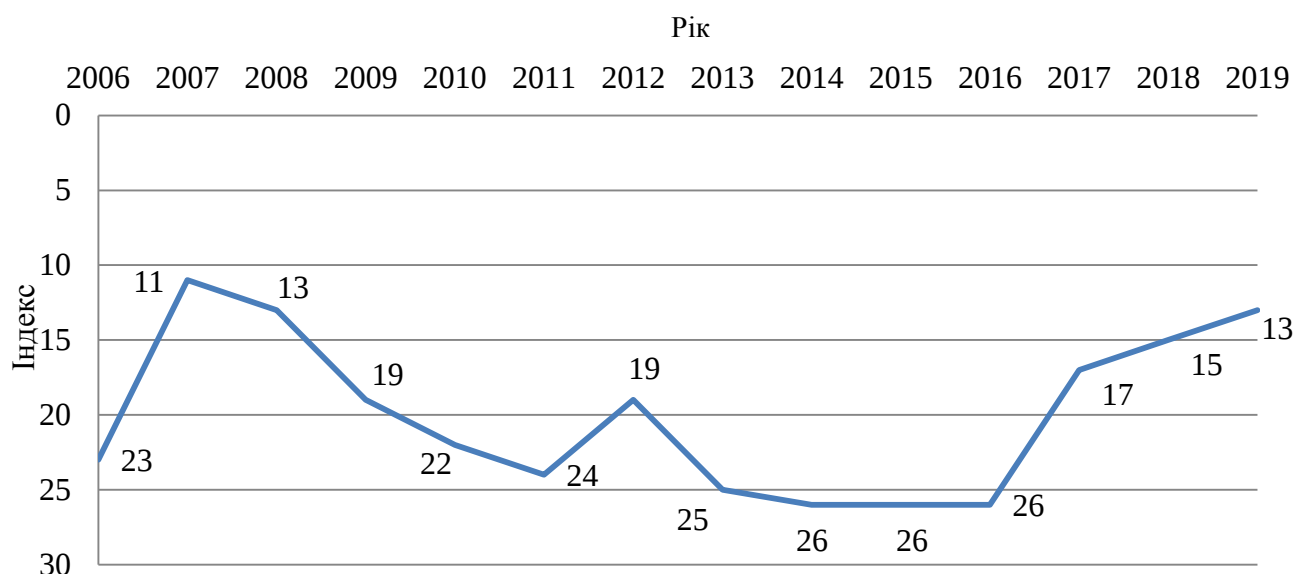

Рис. 2.12. Рейтинг глобальної конкурентоспроможності Республіки Кореї [26].

У 2019-2020 роках Корея зайняла 5-е місце з 190 в рейтингу Doing Business табл.2.3, що відбиває ступінь легкості ведення підприємницької діяльності.

Таблиця 2.3

Місце Республіки Корея у рейтингу The Doing Business у 2019-2020 роки*

Складові індексу	Рейтинг	2019	2020
Простота ведення бізнесу, загальна оцінка	5	84,0	84,0
За субіндексами:			
- відкриття бізнесу	33	93,4	93,4
-дозвільна система у будівництві	12	84,4	84,4
- підключення до мережі електропостачання	2	99,9	99,9
- реєстрація власності	40	76,3	76,3
- отримання кредиту	67	65,0	65,0
- захист прав інвесторів	25	74,0	74,0
- сплата податків	21	86,9	87,4
- зовнішня торгівля	36	92,5	92,5
- виконання зобов'язань по контрактам	2	84,1	84,1
- банкрутство	11	83,0	82,9

*Складено автором за даними The Doing Business - 2020 [27].

Найкращі позиції в рейтингу країна демонструвала по таких компонентів індексу, як підключення до системи електропостачання (2-е), забезпечення

виконання контрактів (2-е), отримання дозволів на будівництво (12-е), неплатоспроможності (11-е), в той час як по інших компонентів індексу Корея зайняла 23-60-е місця.

Дані індекси дають чіткий сигнал, що інвестиційний клімат в РК є комфортним для суб'єктів підприємницької діяльності, в результаті практичних кроків, які забезпечують економічну свободу і захист інтересів всіх учасників бізнес-процесів, передбачуваність і неупередженість правил ведення бізнесу.

В основі податкової системи РК лежить поділ всіх видів, податків, що збираються на її території на дві основні групи: національні та місцеві податки. Національні податки діляться на прямі і непрямі. До прямих відносяться податок на прибуток, корпоративний податок, податок зі спадщини і дарування. До непрямих податків відносяться податок на додану вартість, акциз на алкогольну продукцію, транспортний податок, податок на користувачів телефонів. Місцеві податки, в свою чергу, поділяються на обласні (провінційні) і міські (муніципальні) податки. До обласних податків відносяться: ліцензійний збір, податок на утримання автомобільних доріг, податок на розвиток регіону. До міських податків відносяться: податок на тютюнову продукцію, податок на користувачів автодоріг, реєстраційний збір.

Частка національних податків в загальній сумі податкових надходжень становить 80,2%, в той час як частка місцевих податків - 19,8%. Найбільшу питому вагу в структурі національних податків займають: ПДВ - 23,6%, податок з доходів (податок на прибуток) - 18,6%, корпоративний податок - 11,8%.

Керівництво країни приділяє велике значення стимулюванню інвестиційної активності та використовує такі механізми, як звільнення від митних зборів, спеціальних податків на товари, що імпортуються в протягом перших трьох років ведення бізнесу на території країни і ПДВ; знижка 50% з податку на прибуток від експортних операцій; надання знижок на оренду приміщень.

В табл. 2.4 представлені діючі податки і збори в РК. Податок на доходи фізичних осіб у РК прогресивний за шкалою від 6% до 35% проти фіксованих 18% в Україні. Ще 0,6%-3,5% становить прогресивний місцевий податок.

Таблиця 2.4

Податки і обов'язкові внески в Республіці Корея*

Податковий або обов'язковий внесок	Встановлена ставка податку	База оподаткування
Податок з доходів корпорацій	10% (до 200 млн. Вон), 20% (від 200 до 20 млрд. Вон) і 22% (понад 20 млрд. Вон)	оподатковува- ний прибуток
Роботодавець оплачує національні пенсійні внески	4,50%	валова зарплата
Роботодавець оплачує національне медстрахування	3,12%	валова зарплата
Роботодавець оплачує стра- хування від нещас. випадків	2,90%	валова зарплата
Корпоративний місцевий прибутковий податок	1% (до 200 млн. Вон), 2% (від 200 до 20 млрд. Вон) і 2,2% (понад 20 млрд. Вон)	оподатковува- ний прибуток
Роботодавець оплачує страховку по безробіттю	0,90%	валова зарплата
Податок на придбання для будівництва	10% (до 200 млн. Вон), 20% (від 200 до 20 млрд. Вон) і 22% (понад 20 млрд. Вон)	ціна придбання
Прибутковий податок з зарплати працівникам	6-35%	валова зарплата
Податок на майно	3,12%	встановлена законом ціна
Роботодавець оплачує стра- ховку за довгостр. догляду	2,90%	внесок в нац. медстрахування
Податок на комунальні послуги	1% (до 200 млн. Вон), 2% (від 200 до 20 млрд. Вон) і 2,2% (понад 20 млрд. Вон)	нормативна ціна на будівництво
Податок на душу населення	62 500 вон на людину +250 вон на м ² місця для бізнесу	на суб'єкт
Автомобільний податок	36 000 за вантажівку	за транспорт- ний засіб
Працівник оплачує страхування зайнятості	0,65%	валова зарплата
Співробітник оплачує національне медстрахування	3,00%	валова зарплата
Працівник сплачує національні пенсійні внески	4,50%	валова зарплата
Податок на додану вартість (ПДВ)	10%	чистий обсяг продажів

*Складено автором [28].

Середній клас з доходом 12 46 млн. KRW на рік (або \$10-40 тис.) платить 15% 1,5%, а максимальні ставки 35% (3,5% місцевого податку) починаються з доходіввище 88 500 млн. KRW на рік (\$80 450 тис.).

Податок на прибуток підприємств теж прогресивний зі ставкою від 10 до 22%. Мінімум в 10% платять з прибутку до 200 млн. KRW (\$180 тис.), звичайна ставка - 20% від 200 млн. KRW до 20 млрд. KRW, а 22% беруть з найбільших компаній з прибутком більш ніж 20 млрд. KRW (\$18 млн.). Тоді як в Україні - 18%.

ПДВ в Кореї 10% проти 20% в Україні. Соціальних податків в Кореї платять і роботодавці, і працівники. Так, з 9% Пенсійного внеску 4,5% платить сам працівник.

Ставки податків і зборів в РК більш привабливі, ніж діючі в Україні. Що є позитивним при аналізі інвестиційного клімату країни.

Південнокорейським урядом до пріоритетних галузей для залучення прямих іноземних інвестицій віднесені наступні галузі виробництва і сектори послуг: створення нових матеріалів; виробництво автомобільних компонентів і запасних частин; виробництво дисплеїв; виробництво напівпровідників; авіація і космонавтика; медицина і біотехнології; інформаційно-комунікаційні технології; тонка хімія; нові та відновлювані джерела енергії; фінанси; туризм; логістика та дистрибуція; культура.

Таким чином у Кореї створюються максимально сприятливі умови для іноземних інвесторів. З цією метою послідовно здійснюються заходи щодо поліпшення підприємницького клімату. Серед них - будівництво доріг та інфраструктури, створення Зон вільної торгівлі, вільних економічних зон, Зон іноземного інвестування, Зон безмитної торгівлі, індустриальних комплексів.

Крім того, в РК створено потужну правову базу, спрямована на підтримку та стимулювання іноземних інвестицій.

Стратегія РК із залучення інвестицій на ринок капіталів зосереджена на двох взаємодоповнюючих напрямках - лібералізація ринку і його розширення.

РОЗДІЛ 3

РОЗРОБКА МІЖНАРОДНОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ ЩОДО СТВОРЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА З ВИРОБНИЦТВА ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ ЗА ДОПОМОГОЮ СОНЯЧНОЇ ЕЛЕКТРОСТАНЦІЇ

3.1. Обґрунтування інвестиційного проекту щодо будівництва СЕС, оцінка потреби у інвестиційних ресурсах та визначення джерел їх залучення.

Відкриття в 1839 році ефекту перетворення світла в електричну енергію і створення в 1954 році перших сонячних батарей стало початком ери прямого використання енергії Сонця для задоволення енергетичних потреб людства. Сьогодні сонячні електростанції (далі - СЕС) є одними з найпопулярніших серед всіх видів об'єктів енергетики, що не використовує невідновлювані корисні копалини.

Сонячна енергетика поки займає невелику частку в структурі світового виробництва електроенергії, але її роль стрімко зростає. Переваги і недоліки СЕС представлені в табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Переваги і недоліки СЕС*

Переваги СЕС	Недоліки СЕС
1. Повна енергетична незалежність.	1. Залежність від погодних умов, часу доби і географічного положення.
2. Автономність системи.	2. Необхідність акумуляції енергії.
3. Невичерпний ресурс.	3. Висока вартість акумуляторів.
4. Простота в обслуговуванні і експлуатації.	4. Висока вартість конструкції, пов'язана із застосуванням рідкісних елементів (індій і телур).
5. Екологічність.	5. Необхідність періодичного очищення поверхні, що відбиває від пилу.
6. Доступність	6. Використання великої площі.

*Складено автором [10,11]

Повна енергетична незалежність полягає в незалежності від центральної подачі електроенергії. Автономність системи - це перевага, що демонструє повну самостійність в роботі СЕС. Ця перевага сонячних панелей позначає, що втручання людських сил в роботу обладнання зовсім непотрібно.

Невичерпний ресурс, тому, що вчені відносять Сонце – до нескінченного джерела енергії. Понад мільйон років його сили вистачить, щоб світити і надавати нам енергію. З цієї точки зору ризиків у встановленні сонячних панелей не існує.

Простота в обслуговуванні - складається в абсолютно простих діях при обслуговуванні. Забруднення сонячних панелей - це одні з масових прикладів, коли виникає потреба в технічному обслуговуванні. Сервісне обслуговування виконується безпосередньо фахівцями. Зараз технології дозволяють відслідковувати роботу сонячних панелей і станції з комп'ютера в режимі онлайн. Для великих промислових станцій не потрібно багато фахівців (крім охорони).

Екологічність, одне з головних переваг СЕС, адже останні роки життя нашої планети визначаються, як катастрофічними з точки зору екології. Стан екології нашої планети катастрофічне, тому перехід на екологічно чисту видобуток електроенергії досить важливий і необхідний не тільки державі, але й планеті Земля.

Серед переваг СЕС - їх доступність, так як технології виробництва сонячних панелей щорічно удосконалюються. Сьогодні можна будувати СЕС на дахах будинків, в горах, на воді і так далі.

Економічність полягає в тому, що платиш один раз. Купуються сонячні панелі, додаткове обладнання та здійснюється монтаж. Далі протягом всього періоду експлуатації СЕС маєш чистий прибуток.

СЕС являє собою збірку з фотоелементів, які виробляють електрику з сонячного світла. Відповідно до результатів проведеного маркетингового дослідження, до 90% світового ринку сонячних батарей складають пристрої на

основі кристалічного кремнію. Активно вдосконалюється технологія тонкоплівкових сонячних панелей, по якій елементи, здатні перетворювати світло в електрику, напилюється на плівку. При цьому виходить гнучка конструкція, якою можна надати будь-яку форму. Поки що ККД таких панелей набагато нижче, ніж з кристалічного кремнію, але використання таких напівпровідників, як селенід міді-індію, дозволяє значно скоротити різницю вефективності [12].

Південна Корея - четверта за обсягом економіка Азії. Більшу частину електрики країна генерує за рахунок станцій на викопному паливі та АЕС. Сьогодні у виробленні електрики домінують вугілля (43%), газ (26%) і атомна енергетика (23%). Зараз Південна Корея сильно відстає від стандартів Організації економічного співробітництва та розвитку за рівнем генерації відновлюваної енергії. На її частку припадає лише 8%, в той час, як у інших розвинених країн ця цифра в середньому досягає 25% [9].

Згідно з концепцією під назвою «Четверта дорожня карта досліджень і розробок в секторі пріоритетних енергетичних технологій» Південна Корея прагне до збільшення частки поновлюваних джерел енергії і природного газу в загальній структурі енергоспоживання, прагнучи скоротити залежність від вугілля і атомної енергії. До 2030 року країна буде виробляти 20,2% своєї електроенергії з поновлюваних джерел енергії, при цьому природний газ, становитиме 18,8% від загального виробітку. Установки, що працюють на вугіллі, будуть виробляти 36,1% електроенергії, в той час як ядерні установки вироблятимуть 23,9% [9].

За даними Міжнародного агентства з відновлюваних джерел енергії (IRENA) до 2030 року загальна встановлена ядерна потужність країни знизиться з 22,5 ГВт до 20,4 ГВт, оскільки влада відключить 11 старіючих станцій. Загальна потужність зрізженого природного газу в країні зросте з 37,4 ГВт до 47,5 ГВт. Дорожня карта передбачає додавання 30,8 ГВт сонячної фотоелектричної енергії і 16,5 ГВт вітрової енергії, щоб до 2030 року загальна потужність відновлюваних джерел енергії (далі -ВДЕ) складе 63,8 ГВт, що допоможе скоротити викиди дрібного пилу і вуглекислого газу (CO₂).

Якість сонячних модулів значно покращилась, в 2018 році частка фотоелектричних модулів з ККД більше 18% становила всього близько 35%, але в цьому році їх частка збільшилася до більш ніж 80%. На панелі, виготовлені в Південній Кореї, припадає 69% вітчизняних установок. До 2030 року буде значно підвищено ефективність сонячних панелей і знижена їх собівартість. На думку експертів, в найближчі 10 років ефективність серійних сонячних модулів буде підвищена з 20% до 24%, а сонячних елементів з 23% до 35%. Також планується, що вартість сонячних модулів знизиться з \$ 0,23 до \$ 0,1 за ват[7].

Уряд Південної Кореї також затвердив так званий «Третій енергетичний план» (далі - План), що містить мету розвитку ВДЕ до 2040 року. Частка електроенергії, що надходить з поновлюваних джерел, повинна досягти 35% [13]. Відповідно до Плану Південна Корея буде утримуватися від будівництва нових традиційних теплових електростанцій і поступово скорочувати кількість об'єктів вугільної генерації. Деякі існуючі електростанції, що працюють на вугіллі, будуть поступово переобладнані для роботи на СПГ, і термін служби старих атомних електростанцій не буде продовжувати. Будівництво нових атомних електростанцій також не планується.

План також включає в себе цільовий показник по зниженню енергоспоживання в країні в період між 2017 і 2040 роками на 18,6% від нинішнього рівня. Однією з конкретних цілей є підвищення енергоефективності на 38% до 2040 року за допомогою різних заходів, серед яких обмеження викидів вуглецю, більш активна торгівля викидами і установка систем з використанням новітніх технологій[13]. Серйозну увагу буде приділятися розробці та впровадженню інтелектуальних систем, що дозволяють точно прогнозувати вироблення чистої енергії і ефективно розподіляти її серед споживачів. Планується, що всі нові будівлі до 2030 року повинні будуть самостійно виробляти мінімум 110% від необхідної їм електроенергії, а надлишки відправляти центральну енергомережу.

План передбачає переробку після закінчення їхнього терміну сонячних панелей і акумуляторних систем зберігання. До 2030 року відсоток їх переробки складе 28-30% [7].

З метою підтримки вітчизняної сонячної енергетики уряд Південної Кореї також розглядає питання про введення нового регламенту для визначення пріоритетів фотоелектричних проектів з низьким рівнем викидів вуглецю і високоефективними модулями. Ці заходи покликані забезпечити зростання вітчизняної галузі відновлюваної енергії при одночасному забезпеченні стійкої конкурентоспроможності.

Нові СЕС будуть з'являтися в результаті конкурентної боротьби між інвесторами. Однак, завдяки істотному зменшенню вартості споруди сонячних електростанцій і збільшення їх ККД, проекти створення нових об'єктів сонячної генерації будуть мати достатню інвестиційною привабливістю для подальшого розвитку даного ринку. З огляду на перспективність ВДЕ вважаю привабливим напрямком створення підприємства з іноземними інвестиціями в Південній Кореї з метою впровадження інвестиційного проекту будівництва СЕС.

Порядок створення компанії іноземцем на території РК[29] включає:

1. Подача заяви про інвестиції.
2. Переклад інвестиційного капіталу (валюти).
3. Оренда або купівля офісу.
4. Занесення юридичної особи до реєстру.
5. Дозвіл компетентного органу чи установи.
6. Реєстрація компанії з іноземними інвестиціями.
7. Заява на інвестиційну візу (D-8).

Для впровадження цього проекту пропонується відкрити спільне підприємство з іноземними інвестиціями у формі партнерства з обмеженою відповідальністю (Нарја Ноеса) з метою розширення об'єктів СЕС в Південній Кореї. Учасники з обмеженою відповідальністю мають в компанії права на рівні участі в інвестиціях і розподілу дивідендів.

Іноземні (українські) інвестори (представники), повідомляють міністра знань і економіки РК про суму іноземних інвестицій. Іноземні інвестори - 3 людини вносять грошові кошти в розмірі 918 696 800 KRW (екв. 750 000 дол. США) шляхом перерахування іноземної інвестиції за допомогою способу переказу грошових коштів. Після переказу грошей, необхідно поміняти гроші на корейські вони і внести їх на рахунок статутного капіталу.

Засновник від Південної Кореї вносить до статутного фонду грошові кошти в розмірі 1224 929 070 KRW (екв. 1 000 000 дол. США).

Рада учасників компанії розподіляє обов'язки з підготовки документів до реєстрації компанії. Далі засновники орендують офіс. Юридичну особу заносять до реєстру. Отримують дозвіл компетентного органу чи установи. Реєстрація підприємств з іноземними інвестиціями проводиться протягом 30 днів з дня внесення вкладу повністю. Заповнюють заяву на інвестиційну візу (D-8). І починають роботу з впровадження інвестиційного проекту.

Спільне підприємство дасть надійних корейськими партнерів. Полегшить питання з фінансовими ресурсами.

Короткий опис проекту: Власники проекту збираються створити сонячну електростанцію з початковою виробничою потужністю 10 МВт електроенергії на годину, яка буде продаватися і розподілятися по національній сітці відповідно контракту на 20 років.

Ця пропонована СЕС знаходиться в 28 км на захід від міста Чинджу, поруч з промислової дорогою, де вже працюють млини та інші заводи. Інфраструктура, така як електрику з мережевою вежею, газ, вода, національна автомагістраль і невелика річка, прилегла до земельної ділянки проекту, існує в цьому районі. Виробнича потужність СЕС складе 10 МВт на годину при 5-годинному ККД щодня, що складає 50 000 кВт*год на добу - завантаження потужностей на рівні 80% в перший рік експлуатації, 100% в наступні роки експлуатації.

Ліцензії: термін дії РРА становить 20 років і \$ 0,10 за кВт * год.

Значення проекту: Рада з розвитку енергетики, урядова організація, буде закуповувати всю вироблену електроенергію від пропонованої СЕС з РРА (угодою про покупку енергії) протягом 20 років.

Оцінка капітальних витрат близько: 7 млн. дол. США.

Середня річна виручка: 1,440 млн. дол. США в перший рік з ефективністю 80%, 1,800 млн. дол. США в наступні роки з ефективністю 100%. Інвестиції будуть повернуті інвесторам до 10 років. Пропонований проект буде працювати протягом 20 років.

Пропонований проект буде являти собою спільне підприємство, а план фінансування передбачає співвідношення кредитних та власних ресурсів в розмірі 75%: 25%.

3.2. Інвестиції і витрати інвестиційного проекту будівництва СЕС

Впровадження інвестиційного проекту починається з розрахунку показників ефективності інвестиційного проекту будівництва СЕС. Далі укладається договір оренди земельної ділянки під будівництво СЕС площею 20 га. Директор готує документи для отримання кредиту в банку Південної Кореї. Узгоджуються терміни проведення підготовчих робіт для початку будівництва СЕС, отримується дозвіл на будівництво. Опрацьовуються ціни постачальників із закупівлі необхідного обладнання. Проводиться ліцензування.

Перелік складових інвестиційного проекту будівництва СЕС у табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Сфери інвестування

Найменування	Сума, дол.США
Проектування СЕС	63 636
Фотоелектричні модулі	2 201 778
Інвертори	229 040
Несучі сталеві конструкції	1 073 758
Інше обладнання та матеріали	1 073 079
Будівництво СЕС	1 162 255

Будівництво зовнішнього мережевого підключення	453 390
Ліцензування	8 489
Дозвіл на будівництво	1 798
Ландшафтний дизайн	59 091
Зарплата	35 000
Податки із заробітної плати	3 997
Орендна плата за землю	2 085
Затрати на реєстрацію підприємства	1 000
Всього	6 368 397
ПДВ сплачений при придбанні (10%)	631 603

Розрахунок амортизації за період проекту представлений в табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Розрахунок амортизації проекту будівництва СЕС, дол.США

Найменування	Первична вартість	Метод амортизації	Термін експлуатації, років	Амортизація			
				За місяць (с 1 по 5 роки)	За рік (с 1 по 5 роки)	За рік (с 6 по 10 роки)	За весь період проекту
Будівництво СЕС	1 162 255	лінійний	20	4 843	58 113	58 113	581 128
Будівництво зовнішнього мережевого підключення	453 390	лінійний	20	1 889	22 670	22 670	226 695
Всього будівлі та споруди	1 615 645	-		6 732	80 782	80 782	807 823
Фотоелектричні модулі	2 201 778	лінійний	5	36 696	440 356	-	2 201 778
Інвертори	229 040	лінійний	5	3 817	45 808	-	229 040
Несучі сталеві конструкції	1 073 758	лінійний	5	17 896	214 752	-	1 073 758
Інше обладнання та матеріали	1 073 079	лінійний	5	17 885	214 616	-	1 073 079
Всього обладнання	4 577 655	-	-	76 294	915 531	-	4 577 655
Всього	6 193 300	-	-	83 026	996 313	80 782	5 385 478

Для розрахунку амортизації прийнято наступне:

1. У проекті застосовується лінійний метод амортизації
2. Терміну експлуатації: для будівель і споруд 20 років, для обладнання 5 років.
3. Введення в експлуатацію заплановано в останній місяць 0 року.
4. Нарахування амортизації починається з 1 місяця 1 року.
5. Амортизація з 1 по 5 роки - 996 313 дол. США., з 6 по 10 рік включно - 80 782 дол. США.

Щомісячні витрати по проекту СЕС представлені в табл. 3.4.

Таблиця 3.4

Щомісячні витрати по проекту будівництва СЕС, дол.США

Найменування	Щомісячні витрати	
	з 1 по 5 роки	з 5 по 10 роки
Сервісне обслуговування	1 000	1 000
Заробітна плата (директор, 1люд.)	3 000	3 000
Заробітна плата (бухгалтер, 1люд.)	2 000	2 000
Заробітна плата (оператор СЕС, 3 люд.)	6 000	6 000
Заробітна плата (охоронець, 4 люд.)	6 000	6 000
Пенсійний фонд 4,5%	765	765
Медичне страхування 3,12%	530	530
Фонд страхування від нещасного випадку 2,9%	493	493
Фонд по безробіттю 0,9%	153	153
Податок по орендній платі за землю 0,05%	417	417
Всього витрати	20 358	20 358
Амортизація будівель, споруд	6 732	6 732
Амортизація обладнання	76 294	-
Всього амортизація	83 026	6 732
Всього витрати та амортизація	103385	27090

На фінансування проекту отримано кредит в сумі 5 250 000 дол.США в банку під 3% річних з відстрочкою погашення тіла кредиту та відсотків до запуску СЕС. Погашення тіла та відсотків по кредиту починається з першого місяця 1 року проекту, здійснюється рівними частинами з розрахунку загального періоду для погашення 10 років або 120 місяців по 43 750 дол. США в місяць.

Розрахунок сум погашення тіла кредиту і відсотків представлені в табл. 3.5.

Відсотки за перший місяць розраховані наступним чином:

Відсотки за 1 міс.1 року= Залишок кредиту*річну ставку за кредитом/12 (3.1)

Відсотки за 1 міс.1 року = 5 250 000 *3%/12=13125 дол.США.

Загальна сума відсотків за кредитом 794 062 дол.США за період проекту.

Таблиця 3.5

Рухи кредитних коштів та відсотків по кредиту за період проекту, дол. США

Місяць	Отри- мання тіла кредиту	Пога- шення тіла кредиту	Залишок по кредиту	Нара- хування відсот- ків	Місяць	Пога- шення тіла кредиту	Залишок по кредиту	Нара- хування відсот- ків
1 рік					2 рік			
1	5 250 000	43 750	5 206 250	13125	1	43 750	4 681 250	11813
2	-	43 750	5 162 500	13016	2	43 750	4 637 500	11703
3	-	43 750	5 118 750	12906	3	43 750	4 593 750	11594
4	-	43 750	5 075 000	12797	4	43 750	4 550 000	11484
5	-	43 750	5 031 250	12688	5	43 750	4 506 250	11375
6	-	43 750	4 987 500	12578	6	43 750	4 462 500	11266
7	-	43 750	4 943 750	12469	7	43 750	4 418 750	11156
8	-	43 750	4 900 000	12359	8	43 750	4 375 000	11047
9	-	43 750	4 856 250	12250	9	43 750	4 331 250	10938
10	-	43 750	4 812 500	12141	10	43 750	4 287 500	10828
11	-	43 750	4 768 750	12031	11	43 750	4 243 750	10719
12	-	43 750	4 725 000	11922	12	43 750	4 200 000	10609
Разом	-	306 250	-	150281		525 000	-	134531
3 рік					4 рік			
1	-	43 750	4 156 250	10500	1	43 750	3 631 250	9188
2	-	43 750	4 112 500	10391	2	43 750	3 587 500	9078
3	-	43 750	4 068 750	10281	3	43 750	3 543 750	8969
4	-	43 750	4 025 000	10172	4	43 750	3 500 000	8859
5	-	43 750	3 981 250	10063	5	43 750	3 456 250	8750
6	-	43 750	3 937 500	9953	6	43 750	3 412 500	8641
7	-	43 750	3 893 750	9844	7	43 750	3 368 750	8531
8	-	43 750	3 850 000	9734	8	43 750	3 325 000	8422
9	-	43 750	3 806 250	9625	9	43 750	3 281 250	8313
10	-	43 750	3 762 500	9516	10	43 750	3 237 500	8203
11	-	43 750	3 718 750	9406	11	43 750	3 193 750	8094
12	-	43 750	3 675 000	9297	12	43 750	3 150 000	7984
Разом	-	525 000	-	118781		525 000	-	103031
5 рік					6 рік			
1	-	43 750	3 106 250	7875	1	43 750	2 581 250	6563
2	-	43 750	3 062 500	7766	2	43 750	2 537 500	6453
3	-	43 750	3 018 750	7656	3	43 750	2 493 750	6344
4	-	43 750	2 975 000	7547	4	43 750	2 450 000	6234
5	-	43 750	2 931 250	7438	5	43 750	2 406 250	6125
6	-	43 750	2 887 500	7328	6	43 750	2 362 500	6016
7	-	43 750	2 843 750	7219	7	43 750	2 318 750	5906

Продовження табл. 3.5

Місяць	Отримання тіла кредиту	Погашення тіла кредиту	Залишок по кредиту	Нарахування відсотків	Місяць	Погашення тіла кредиту	Залишок по кредиту	Нарахування відсотків
8	-	43 750	2 800 000	7109	8	43 750	2 275 000	5797
9	-	43 750	2 756 250	7000	9	43 750	2 231 250	5688
10	-	43 750	2 712 500	6891	10	43 750	2 187 500	5578
11	-	43 750	2 668 750	6781	11	43 750	2 143 750	5469
12	-	43 750	2 625 000	6672	12	43 750	2 100 000	5359
Разом	-	525 000	-	87281		525 000	-	71531
7 рік					8 рік			
1	-	43 750	2 056 250	5250	1	43 750	1 531 250	3938
2	-	43 750	2 012 500	5141	2	43 750	1 487 500	3828
3	-	43 750	1 968 750	5031	3	43 750	1 443 750	3719
4	-	43 750	1 925 000	4922	4	43 750	1 400 000	3609
5	-	43 750	1 881 250	4813	5	43 750	1 356 250	3500
6	-	43 750	1 837 500	4703	6	43 750	1 312 500	3391
7	-	43 750	1 793 750	4594	7	43 750	1 268 750	3281
8	-	43 750	1 750 000	4484	8	43 750	1 225 000	3172
9	-	43 750	1 706 250	4375	9	43 750	1 181 250	3063
10	-	43 750	1 662 500	4266	10	43 750	1 137 500	2953
11	-	43 750	1 618 750	4156	11	43 750	1 093 750	2844
12	-	43 750	1 575 000	4047	12	43 750	1 050 000	2734
Разом	-	525 000	-	55781		525 000	-	40031
9 рік					10 рік			
1	-	43 750	1 006 250	2625	1	43 750	481 250	1313
2	-	43 750	962 500	2516	2	43 750	437 500	1203
3	-	43 750	918 750	2406	3	43 750	393 750	1094
4	-	43 750	875 000	2297	4	43 750	350 000	984
5	-	43 750	831 250	2188	5	43 750	306 250	875
6	-	43 750	787 500	2078	6	43 750	262 500	766
7	-	43 750	743 750	1969	7	43 750	218 750	656
8	-	43 750	700 000	1859	8	43 750	175 000	547
9	-	43 750	656 250	1750	9	43 750	131 250	438
10	-	43 750	612 500	1641	10	43 750	87 500	328
11	-	43 750	568 750	1531	11	43 750	43 750	219
12	-	43 750	525 000	1422	12	43 750	0	109
Разом	-	525 000	-	24281		525 000	-	8531

Розрахунок операційних витрат, амортизації та відсотків по кредиту за проектом по роках представлені в табл. 3.6.

Таблиця 3.6

Розрахунок операційних витрат, амортизації та відсотків по кредиту за проектом будівництва СЕС, дол. США

Найменування	Рік проекту									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сервісне обслуговування	12000	12000	12000	12000	12000	12000	12000	12000	12000	12000
Заробітна плата	204000	204000	204000	204000	204000	204000	204000	204000	204000	204000
Пенсійний фонд 4,5%	9180	9180	9180	9180	9180	9180	9180	9180	9180	9180
Медичне страхування 3,12%	6365	6365	6365	6365	6365	6365	6365	6365	6365	6365
Фонд страх. від нещас. випадку 2,9%	5916	5916	5916	5916	5916	5916	5916	5916	5916	5916
Фонд по безробіттю 0,9%	1836	1836	1836	1836	1836	1836	1836	1836	1836	1836
Орендна плата за землею 0,05%	5004	5004	5004	5004	5004	5004	5004	5004	5004	5004
Всього витрати	244301	244301	244301	244301	244301	244301	244301	24301	244301	244301
Амортизація будівель, споруд	80782	80782	80782	80782	80782	80782	80782	80782	80782	80782
Амортизація обладнання	915531	915531	915531	915531	915531	-	-	-	-	-
Всього амортизація	996313	996313	996313	996313	996313	80782	80782	80782	80782	80782
Відсотки по кредиту	150281	134531	118781	103031	87281	71531	55781	40031	24281	8530
Всього	1390895	1375145	1359395	1343645	1327895	396614	380864	365114	349364	333613

Заробітна плата складає 204 000 дол.США

Податки з заробітної плати розраховуються наступним чином:

Пенсійний фонд 4,5% = 204 000 * 4,5% = 9180 дол.США

Медичне страхування 3,12% = 204 000 * 3,12% = 6365 дол.США

Фонд страхування від нещас. випадку 2,9% = 204 000 * 2,9% = 5916 дол.США

Фонд по безробіттю 0,9% = 204 000 * 0,9% = 1836 дол.США

Податок по орендній платі за землею обчислюється наступним чином:

Вартість земельної ділянки згідно договору оренди $*0,05\% = 10\,000\,000 * 0,05004\% = 5004$ дол.США.

3.3. Розрахунок очікуваних доходів, показників ефективності та оцінка економічної привабливості інвестиційного проекту будівництва СЕС

Згідно з запланованим виробничу потужність СЕС складе 10 МВт на годину при 5-годинному ККД щодня, що складає 50 000 кВт * год на добу - завантаження потужностей на рівні 80% в перший рік експлуатації. Тариф складає 0,10 дол.США за кВт * год, у тому числі ПДВ 10%.

У перший рік експлуатації СЕС сума доходу в місяць розраховується на рівні 80% від запланованої і становить: $30 * 0,1 * 50000 * 0,8 = 120000$ дол.США, у тому числі ПДВ 10% - 10909 дол.США. Сума доходу без ПДВ - 109091 дол.США.

Розрахункова сума доходу в місяць у другий-десятий роки становить: $30 * 0,1 * 50000 = 150\ 000$ дол.США, у тому числі ПДВ 10% - 13636 дол.США. Сума доходу без ПДВ - 136 364 дол.США.

$$\text{Балансовий прибуток} = \text{Дохід без ПДВ} - \text{Витрати} \quad (3.2)$$

$$\text{Податок на прибуток} = \text{Балансовий прибуток} * \text{ставку податка} \quad (3.3)$$

Податок на прибуток розраховується за прогресивною шкалою.

При сумі прибутку до 180 000 дол.США ставка 10%, при сумі прибутку вище зазначеної – 20%.

При розрахунку ПДВ враховувалася сплачена сума ПДВ (податковий кредит), при покупці обладнання і будівництві СЕС – 631 603 дол.США.

$$\text{ПДВ} = \text{ПДВ (податкові зобов'язання)} - \text{ПДВ (податковий кредит)} \quad (3.4)$$

Коли ПДВ має позитивне значення «+», то підлягає сплаті. Якщо ПДВ має від'ємне значення «-» то не нараховується, а зменшує ПДВ наступного року.

Таблиця 3.7

Розрахунок ПДВ за період проекту будівництва СЕС, дол.США

ПДВ до сплати (+, -)	ПДВ до сплати (+, -)
$\text{ПДВ}_{1 \text{ рік}} = 130909 - 631\ 603 - 1\ 200 = -501894$	$\text{ПДВ}_{4 \text{ рік}} = 163\ 636 - 178\ 221 = -14586$
$\text{ПДВ}_{2 \text{ рік}} = 163\ 636 - 501894 - 1\ 200 = -339458$	$\text{ПДВ}_{5 \text{ рік}} = 163\ 636 - 15\ 786 = 147\ 850$

$\text{ПДВ}_{3 \text{ рік}} = 163\,636 - 337\,057 - 1\,200 = -177\,022$	$\text{ПДВ}_{6-10 \text{ рік}} = 163\,636 - 1\,200 = 162\,436$
---	--

Розрахунок чистого прибутку, податку на прибуток та ПДВ за період проекту наведено в табл. 3.8.

Таблиця 3.8

Розрахунок чистого прибутку, податку на прибуток та ПДВ за період проекту будівництва СЕС, дол.США

Індикатори	Рік										
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Інвестиції	6368397	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дохід з ПДВ	-	1440000	1800000	1800000	1800000	1800000	1800000	1800000	1800000	1800000	1800000
ПДВ (податкові зобов'язання)	-	130909	163636	163636	163636	163636	163636	163636	163636	163636	163636
Дохід без ПДВ	-	1309091	1636364	1636364	1636364	1636364	1636364	1636364	1636364	1636364	1636364
Всього витрати	-	1390895	1375145	1359395	1343645	1327895	396614	380864	365114	349364	333613
Балансовий прибуток	-	-81804	261218	276968	292718	308468	1239749	1255499	1271249	1286999	1302750
Податок на прибуток (20%)	-		35883	55394	58544	61694	247950	251100	254250	257400	260550
Чистий прибуток	-	-81804	225336	221575	234175	246775	991799	1004399	1016999	1029599	1042200
ПДВ сплачений при придбанні (податковий кредит)	631 603	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ПДВ (податковий кредит)	-	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200
ПДВ до сплати (+)	-	-501894	-339458	-177022	-14586	147850	162436	162436	162436	162436	162436

$\text{ПДВ (податкові зобов'язання)}_1 = \text{Дохід з ПДВ} \cdot 10/110 = 1440000 / 11 = 130909 \text{ дол.США.}$

$\text{Дохід без ПДВ}_1 = \text{Дохід з ПДВ}_1 - \text{ПДВ (податкові зобов'язання)}_1 = 1440000 - 130909 = 1309091 \text{ дол.США.}$

$\text{Балансовий прибуток}_1 = \text{Дохід без ПДВ}_1 - \text{Всього витрати}_1 = 1309091 - 1390895 = -81804 \text{ дол.США.}$

$\text{Податок на прибуток (20\%)}_1 = \text{Балансовий прибуток}_1 \cdot 20 \%,$

якщо балансовий прибуток має позитивне значення «+» то нараховується, а якщо балансовий прибуток має від'ємне значення «-» то не нараховується, а зменшує балансовий прибуток наступного року.

Відсоткова ставка по депозитах юросіб в Південній Кореї представлена рис.3.1, інфляція споживчих цін в Південній Кореї представлена рис.3.2.

Рис.3.1. Відсоткова ставка по депозитах юросіб в Південній Кореї(%) [30].

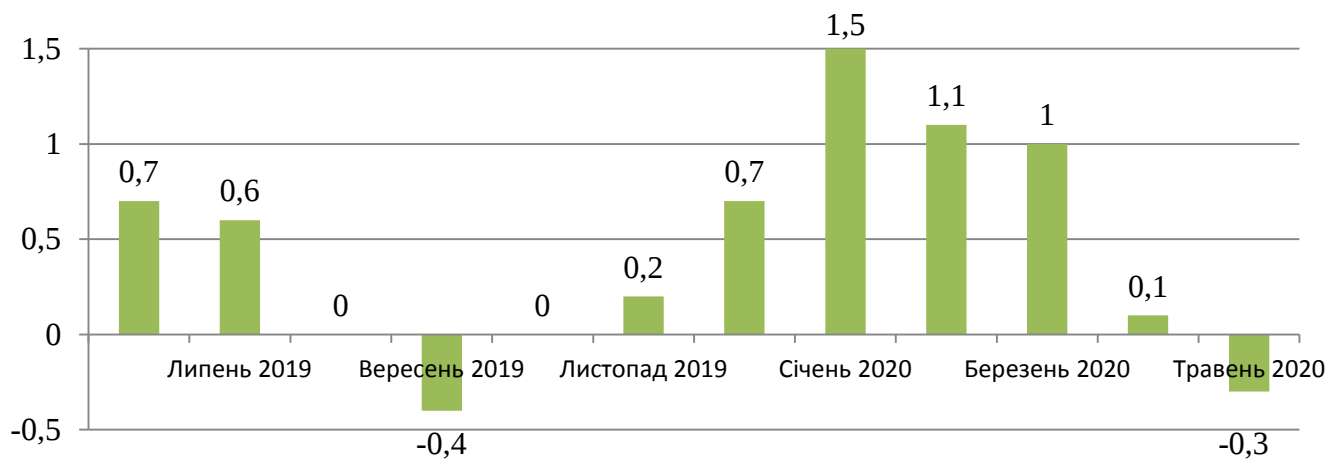

Рис.3.2. Інфляція споживчих цін в Південній Кореї (%) [31].

За прогнозами експертів, через зниження світових цін на нафту і низького споживчого попиту рівень інфляції в 2020 році складе 0,9%, а в 2021 році - 1,3%.

Для розрахунку показників інвестиційного проекту застосовуються данні: відсоткова ставка по депозитах юросіб- 1,62%, інфляція - 1,3%, ризик - 5%.

Розрахунок ставки дисконтування зроблено за формулою[2]:

$$i = (1 + H_n) * (1 + \pi) * (1 + rk) - 1, \quad (3.5)$$

де i – ставка дисконтування, π – темпи інфляції; rk – поправка на ризик;

H_n - депозитна ставка для юридичних осіб;

. Ставка дисконтування:

$$i_1 = (1 + H_n) * (1 + \pi) * (1 + rk) - 1 = (1 + 0,013) * (1 + 0,0162) * (1 + 0,05) - 1 = 0,0809.$$

Розрахунок дисконтної ставки по роках зроблено за формулою:

$$\text{Дисконтна ставка} = 1 / (1 + i_1)^n, \quad (3.6)$$

де n – рік періоду проекту.

Розрахунок грошових потоків за теперішньою вартістю розраховуємо за формулою:

$$\text{Грошові потоки за тепер. варт.} = \text{грошові потоки} \cdot \text{дисконтну ставку} \quad (3.7)$$

Розрахунок дисконтної ставки і грошових потоків за теперішньою вартістю по роках наведено в табл. 3.9.

Таблиця 3.9

Дисконтна ставка і грошові потоки за теперішньою вартістю за проектом СЕС

Дисконтна ставка	Грошові потоки за теперішньою вартістю (дол. США)
Перший рік = $1 / 1,0809 = 0,93$	Перший рік = $914\,509 \cdot 0,93 = 846\,077$
Другий рік = $1 / 1,0809^2 = 0,86$	Другий рік = $1\,221\,649 \cdot 0,86 = 1\,045\,660$
Третій рік = $1 / 1,0809^3 = 0,79$	Третій рік = $1\,217\,888 \cdot 0,79 = 964\,436$
Четвертий рік = $1 / 1,0809^4 = 0,73$	Четвертий рік = $1\,230\,488 \cdot 0,73 = 901\,500$
П'ятий рік = $1 / 1,0809^5 = 0,68$	П'ятий рік = $1\,243\,088 \cdot 0,68 = 842\,582$
Шостий рік = $1 / 1,0809^6 = 0,63$	Шостий рік = $1\,072\,582 \cdot 0,63 = 672\,609$
Сьомий рік = $1 / 1,0809^7 = 0,58$	Сьомий рік = $1\,085\,182 \cdot 0,58 = 629\,589$
Восьмий рік = $1 / 1,0809^8 = 0,54$	Восьмий рік = $1\,097\,782 \cdot 0,54 = 589\,240$
Дев'ятий рік = $1 / 1,0809^9 = 0,50$	Дев'ятий рік = $1\,110\,382 \cdot 0,50 = 551\,405$
Десятий рік = $1 / 1,0809^{10} = 0,46$	Десятий рік = $1\,122\,983 \cdot 0,46 = 515\,933$

Сьогоденні та майбутні грошові потоки проекту наведені в табл. 3.10.

Чисту теперішню вартість NPV (Net Present Value) за проектом розраховуємо за формулою:

$$\text{NPV} = \text{Грошові потоки за теперішньою вартістю} - \text{Інвестиції} \quad (3.8)$$

$$\text{NPV} = 7\,559\,032 - 6\,368\,397 = 1\,190\,635 \text{ дол. США.}$$

Індекс рентабельності (доходності) міжнародних інвестицій за проектом – PI (profitability index) розраховуємо за формулою [2]:

$$\text{PI} = \text{Грошові потоки за теперішньою вартістю} / \text{Інвестиції} \quad (3.9)$$

$$\text{PI} = 7\,559\,032 / 6\,368\,397 = 1,19.$$

Таблиця 3.10

Сьогоденні та майбутні грошові потоки проекту будівництва СЕС

Рік	Інвестиції	Чистий прибуток	Амортизація	Грошові потоки (1)	Дисконтна ставка	Теперішня вартість	
						Інвестиції	Грошові потоки
0	6 368 397	-	-	-	1	6 368 397	-
1	-	- 81 804	996 313	914 509	0,93	-	846 077
2	-	225 336	996 313	1 221 649	0,86	-	1 045 660
3	-	221 575	996 313	1 217 888	0,79	-	964 436
4	-	234 175	996 313	1 230 488	0,73	-	901 500
5	-	246 775	996 313	1 243 088	0,68	-	842 582
6	-	991 799	80 782	1 072 582	0,63	-	672 609
7	-	1 004 399	80 782	1 085 182	0,58	-	629 589
8	-	1 016 999	80 782	1 097 782	0,54	-	589 240
9	-	1 029 599	80 782	1 110 382	0,50	-	551 405
10	-	1 042 200	80 782	1 122 983	0,46	-	515 933
Всього	6 368 397	5 931 053	5 385 478	11 316 531	-	6 368 397	7 559 032

Строк (термін) окупності міжнародних інвестицій за проектом розраховуємо за формулою:

$$PP = \text{Інвестиції} / \text{Щорічний (середньор.) чистий дохід від міжн.інвест.} \quad (3.10)$$

$$PP = 6\,368\,397 / 755\,903 = 8,4 \text{ року.}$$

З урахуванням методів оцінки міжнародних інвестицій:

Якщо $NPV > 0$, то міжнародний проект слід прийняти, в нашому проекті

$NPV = 1\,190\,635$ дол. США, тому вартість (цінність) компанії зросте, збільшиться курс акцій.

Якщо $PI > 1$, то міжнародний проект слід приймати, в нашому проекті

$PI = 1,19$, що відповідає нерівності.

Строк окупності міжнародних інвестицій за проектом, тобто період часу, протягом якого очікується повернення вкладених коштів за рахунок доходів, одержаних від реалізації міжнародного інвестиційного проекту складає 8,4 року.

Щодо розрахункової частини, можна сказати, що проект будівництва СЕС в Південній Кореї є досить доцільним і вкласти гроші в проект будівництва СЕС буде значно вигідніше, ніж вкласти ці гроші в банк під депозит.

ВИСНОВКИ

Виходячи з мети кваліфікаційної роботи був розроблений міжнародний інвестиційний проект «Будівництво сонячної електростанції» в Південній Кореї.

Сформовані навички практичного застосування теоретичних знань в розробці і оцінка ефективності міжнародного інвестиційного проекту для будівництва сонячної електростанції.

В цілому проаналізовані основні економічні показники, розкриті особливості розвитку торгової політики, розглянута експортно-імпортна діяльність, визначено етапи та основні напрямки іноземного інвестування в Південній Кореї. Також був досліджений інвестиційний клімат і особливості державного регулювання інвестиційної політики в Південній Кореї, дана висока оцінка інвестиційної привабливості Південної Кореї. У Південній Кореї створюються максимально сприятливі умови для іноземних інвесторів. З цією метою послідовно здійснюються заходи щодо поліпшення підприємницького клімату. Серед них - будівництво доріг та інфраструктури, створення Зон вільної торгівлі, вільних економічних зон, Зон іноземного інвестування, Зон безмитної торгівлі, індустріальних комплексів.

Визначені можливі варіанти ведення бізнесу в Південній Кореї та запропоновано створити спільне підприємство з іноземними інвестиціями у формі партнерство з обмеженою відповідальністю з метою розширення об'єктів виробництва СЕС в Південній Кореї. Спільне підприємство дасть надійних корейськими партнерів. Полегшить питання з фінансовими ресурсами.

Розглянуто складові інвестицій для будівництва сонячної електростанції, визначені суми інвестицій для інвестиційного проекту, розраховані суми витрат, доходів, податків і чистого прибутку по інвестиційному проекту.

Очевидно, що всі вчені по-різному підійшли до набору критеріїв економічної ефективності інвестицій. Але все одно кожен з них обов'язково виділяє такі показники, як чистий дисконтований дохід, внутрішня норма прибутковості, індекс прибутковості та період окупності інвестицій. Всі ці

критерії базуються на дисконтуванні грошових потоків і є визнаними в світовій практиці основними показниками, що акумулюють вигоди від впровадження інвестиційного проекту. Саме їх розрахунок, в першу чергу, вказує на економічну ефективність інвестиційного проекту.

Результатом досліджень є остаточна обґрунтована відповідь на питання про те, чи вигідний проект, що розробляється, і чи доцільно втілювати його в життя.

Встановлено, що оцінка ефективності інвестиційних проектів є одним з найбільших етапів. Від того, наскільки об'єктивно і всебічно проведена ця оцінка, залежать терміни повернення вкладеного капіталу, варіанти його альтернативного використання, додатковий потік прибутку підприємства в майбутньому періоді.

Розрахунки виконані для нового спільного підприємства розташованого в Південній Кореї в місті Чинджу при впровадженні інвестиційного проекту будівництва сонячної електростанції. Вони дають можливість оцінити ефективність вкладених інвестицій.

Зробивши необхідні розрахунки, а саме обчисливши чистий дисконтований дохід, дисконтований період окупності, чистий дохід від реалізації проекту, визначивши рівень рентабельності, встановлено, що запропонований проект є ефективним. На підставі цього вношу пропозицію про доцільність впровадження міжнародного інвестиційного проекту «Будівництво сонячної електростанції» в Південній Кореї.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Foreign Investment Promotion Act No. 5559, September 16, 1998 (Republic of Korea) (amended by Act No. 13426, July 24, 2015) - [Електронний ресурс] / Режим доступу: https://elaw.klri.re.kr/eng_mobile/viewer.do?hseq=37365&type=part&key=19.
2. Задоя А.О. Міжнародна інвестиційна діяльність: навчальний посібник [Електронний ресурс] / А.О. Задоя. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. – 122 с. – Режим доступу: <http://ir.duan.edu.ua/handle/123456789/1172>.
3. Костюнина Г., Южнокорейская политика участия в региональных торговых соглашениях // Международная жизнь, №3, 2017, С. 82-94.
4. Сутырин С. Ф., Коргун И. А. Торговая политика Республики Корея: выбор оптимальной траектории либерализации // Торговая политика, №2, 2015, С.9-33.
5. Lee C. S. South Korea 1979: Confrontation, assassination, and transition // Asian Survey. – 1980. – Т. 20. – №. 1. – С. 63-76.
6. Staff IMF. Recovery from the Asian Crisis and the Role of the IMF - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.imf.org/external/np/exr/ib/2000/062300.htm>. - Загол. з екрану. – Мова англ.
7. Будущее солнечной энергетики – как его видят в Южной Корее - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eenergy.media/2019/12/02/budushhee-solnechnoj-energetiki-kak-ego-vidyat-v-yuzhnoj-koree>.
8. Иностранные инвестиции в росте конкурентоспособности - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://review.uz/ru/post/inostranniye-investitsii-v-roste-konkurentosposobnosti>.
9. Найбільший в світі комплекс сонячних електростанцій побудує Південна Корея – [Електронний ресурс] / – Режим доступу: <https://ecotechnica.com.ua/energy/solntse/3640-krupnejshij-v-mire-kompleks-solnechnykh-elektrostantsij-postroit-yuzhnaya-koreya.html>.

10. Переваги та недоліки сонячної електростанції (батареї): сонячна енергетика плюси та мінуси - [Електронний ресурс] / – Режим доступу: <https://kssolar.com.ua/blog/perevahy-ta-nedoliky-soniachnoi-elektrostantsii>.

11. Сонячна енергетика – невичерпна й екологічна - [Електронний ресурс] / – Режим доступу: <https://tridentenergy.ua/ru/solar-energy-is-inexhaustible-and-eco-friendly>.

12. Сонце стає доступнішим: про деякі результати аналізу ринку сонячних батарей і сонячної енергетики в Україні – [Електронний ресурс] / – Режим доступу: <https://pro-consulting.ua/ua/pressroom/solnce-stanovitsya-dostupnee-o-nekotoryh-rezultatah-analiza-rynka-solnechnyh-batarej-i-solnechnoj-energetiki-v-ukraine>.

13. Южная Корея установила цель развития ВИЭ: 35% к 2040 году - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://elektrovesti.net/66046_yuzhnaya-koreya-ustanovila-tsel-razvitiya-vie-35-k-2040-godu?preview=1c.

14. Офіційний сайт «Міжнародний валютний фонд» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2019/01/weodata/download.aspx>.

15. Офіційний сайт «Світовий банк» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.worldbank.org/TheWorldBank:GrossDomesticProduct2019>.

16. Офіційний сайт «Торгова статистика для розвитку міжнародного бізнесу» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.trademap.org/Bilateral_TS.aspx.

17. Офіційний сайт «Торгова статистика для розвитку міжнародного бізнесу. Вартість імпорту, експорту, обсяги, темпи зростання, частки ринку» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.trademap.org>.

18. Офіційний сайт «Глобальна платформа бізнес-даних № 1» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.statista.com/statistics/618514/south-korea-main-export-partners>.

19. Офіційний сайт «Глобальна платформа бізнес-даних № 1» [Електронний

ресурс]. – Режим доступу: <https://www.statista.com/statistics/618514/south-korea-main-import-partners>.

20. Офіційний сайт «Korea International Trade Association» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kita.org/kStat/overview_BalanceOfTrade.do.

21. Офіційний сайт «South Korea-EU - trade in goods» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/South_Korea-EU_-_trade_in_goods#Trade_with_South_Korea_by_Member_State.

22. Офіційний сайт «KOTRA» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kotra.ru>.

23. Офіційний сайт «Світовий банк» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://data.worldbank.org/indicator/BX.KLT.DINV.CD.WD>.

24. Офіційний сайт «Світовий банк» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://data.worldbank.org/indicator/BM.KLT.DINV.CD.WD>.

25. Офіційний сайт «Ministry of Trade of Industry and Energy» [Електронний ресурс] / – Режим доступу: <https://english.motie.go.kr/en/tp/alltopics/bbs/bbsList.do>.

26. Офіційний сайт «Всесвітній економічний форум» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.weforum.org/reports/the-global-competitiveness-report-2019>.

27. Офіційний сайт «Світовий банк» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.doingbusiness.org/en/data/exploreeconomies/korea>.

28. Офіційний сайт «Бизнес в Южной Корее» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://business.vseokoree.com/spravochnik/nalogooblozhenie-v-yuzhnoj-koree>.

29. Офіційний сайт «Бизнес в Южной Корее» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://business.vseokoree.com/spravochnik/viza-d-8-biznes-investitsii>

30. Офіційний сайт «Торговая экономика» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://tradingeconomics.com/south-korea/inflation-cpi>.

31. Офіційний сайт «Торговая экономика» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://tradingeconomics.com/south-korea/deposit-interest-rate>.